UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Decurionibus & eorum filiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

De collatione eris. Rub. XXIX.

LEX VNICA.

Aeris. Pꝛo ere poteſt ſolui aurum tanti valoꝛis. h.d. No. quod poteſt ſolui aurum pꝛo ere. Intellige quando reſpublica ex hoc non leditur, vt plene no. ff. de ſol. l. Paulus, ⁊ ibi dixi.

De diſcuſſoribus. Rub. XXX.

¶ Quero, quis dicatur diſcuſſoꝛ. Dic vt in gl. rubꝛice, ſcilicet, ille, qui diſcutit patrimonia alterius, vt eum ponat in eſtimo. Ita loquitur hic in tit.

LEX I.

Quoties. Si eſtimatoꝛ male eſtimat, ipſe te-
netur. h.d. Quero, hic dicitur in di-
ſceptatione, qualiter fiat iſta diſceptatio. Reſpōdeo,
coꝛam ſuperioꝛe, ad quem reclamat ille, qui ſentit ſe
1 grauatum, vt j. de agric. ⁊ cenſi. l. perequatoꝛes. † Secundo not.
quod onus pꝛobandi incumbit officiali eſtimanti, ſeu menſurāti.
2 † Ultimo not. quod arbitratoꝛes, qui ledunt partes tenentur, fa-
cit ff. ſi menſ. fal. mo. dixe. per totum.

ADDITIO.

3 ANG. ¶ † Not. iſtum caſum, quod licet pꝛo ſcriptura pꝛe-
ſumatur in dubio, ſi tamen ſcriptura feratur contra me, quod pa
trimonium valeat mille, ⁊ ego nego tantum habere in patrimo-
nio, quod ei, qui vult ſcripturam de eſtimo patrimonij, incumbit
onus pꝛobandi patrimonium tantum valere, ⁊ non mihi, qui ne-
go valere tantum. Pꝛo hoc ff. de pꝛoba. l. cum de lege fal. s̄. de iur.
delib. l. ſcimus. §. licentia. Et hoc not. contra menſoꝛes agroꝛum,
qui retulerunt tot iugera eſſe ſi negaretur tot eſſe, incumberet eis
onus pꝛobandi tot eſſe.

LEX II.

Ne caſu. Iſta lex legitur in gloſ. pluribus modis. ſe-
cundum pꝛimam lect. h.d. Licet ſoluens tri
buta, apocham de ſoluto perdiderit, poteſt tamen ex libꝛis com-
munis ſolutionem pꝛobare. h.d. Uel dic ſecundo, ſi in libꝛis com
munis de ſolutione apparet, non poteſt peti ab officiali, vt iterū
faciat apocham de recepto, ſi pꝛimam quis amiſit. .d. facit l. ſi
1 quis ex argentarijs. §. ſi. ff. de eden. † Ex ſecunda lect. not. quod ſi
apparet pꝛotocollum de contractu, non poteſt cogi pars vt iterū
faciat inſtrumentum publicum, ⁊ illud reddat, niſi de pꝛima per-
ditione doceatur. Unde poteſt cogi notarius vt iterum faciat in-
ſtrumentum, ſi pꝛimum quis amiſerit, vt l. ſi quis ex argentarijs,
a §. fin. ff. de eden.[a] † Secundo not. ex contrario ſenſu huius legis,
2 quod ſi pꝛotocollum non inuenitur, quod tunc poteſt cogi pars
vt de nouo faciat inſtrumentum, vt lex dicit. Ad hoc facit ſupꝛa
de lib. cau. l. ſicut inſtrumenta, quod ibi not. ff. ſolu. matrimo. l. ſe-
cunda, circa pꝛin. ⁊ quod ibi no. in glo. mag. ⁊ ff. de noua. l. ſi pu-
b pillus, ⁊ de adminiſtra. tuto. l. chirographis, ⁊ ibi not.[b]

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Iſtum tex. alle. pꝛo ſingulari Bald. in l. ſeruo. §. ſi
a pꝛimo, de leg. j. quod geminata quittatio facta debitoꝛi, facit
cenſeri debitum bis ſolutum, ⁊ ideo debitoꝛem ſemel ſolutum re-
petere, ⁊ ita alleg. Lud. in ſingularibus ſuis in litera, q. not. pꝛi-
mo. Ad cuius veritatem vide omnino Bald. in l. cum centum, de
adim. leg. ⁊ in l. cum tacitum, de verboꝛum obliga.
b ALEX. ¶ In gloſſ. ibi, ſe bis ſoluiſſe. † Not. quod ſi debitoꝛ
pꝛoducit duo inſtrumenta refutationis cuiuſdā quantitatis pe-
cunie, quod per iſta inſtrumenta pꝛobat duplicem ſolutionem,
⁊ ſic tanquam indebitum poſſet repetere. Ad quod facit. l. ſolu-
tione, cum gloſſ. ff. de exhibend. argumen. l. qui tabulas. §. quod ſi
iam. ff. de fur. quod tene menti. Angel. An notarius cogatur ip-
ſe reficere inſtrumentum deperditum. Dic quod ſic, dummodo
iuretur de calumnia, per not. per Bartol. in l. fin. de bo. authoꝛ.
iud. poſ. ⁊ vide Ange. in authen. de hered. ⁊ fal. in pꝛin. vbi dicit,
quod cautela eſt quod fiat mentio in ſecundo de refectione. Et
an de refecto inſtrumento debeat ſolui gabella, vide in conſilijs
extraoꝛd. Angel. conſi. xlv. ⁊ Barto. conſuluit quod non. Cui ad-
de. Domi. Anto. in c. ij. in gloſſ. ij. de iud. quod pars tenetur refi-
cere vnum inſtrumentum in foꝛma deperditi, vide Bal. in l. vni-
ca. §. ne autem, de cadu. tollen.

LEX III.

Per ſingulas. Ab onere diſcutiendi, et eſti-
mandi patrimonia, nullus ex-
cuſatur nec etiam miles, nec militans hoc dicit.

De decurionibus, & eorum filiis. Rub. XXXI.

Iſtam rubꝛ. continua vt in gloſſ. Querit gloſſ. quare dicuntur de-
1 curiones, dic vt in ea. † Not. quod conſiliarij ciuitatum, dicun-
tur hodie decuriones. vt in hac gloſſ. quam. no. Quero quid dif-
a fert decurio a curiali. Dic vt in gloſſ.[a]

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Sed an decuriones hodiernis tempoꝛibus iudi-
centur, pꝛout de iſtis. quod ſic, in l. diuo. ſupꝛa de queſtio.

LEX I.

Si cum te. Pater ſi ad decurionatum fi-
lij conſentit, tenetur pꝛo eo, et
heres eius pꝛius facta excuſſione de pꝛincipa. h.d.
1 † Not. pꝛius fieri excuſſionem contra pꝛincipalem
2 quam veniatur cōtra fideiuſſoꝛes. † Item no. quod
pater tenetur pꝛo filio ſi conſenſit. Ad iſtud no. op-
ponitur de l. iure noſtro. ſupꝛa de fideiuſſo. Solu. Dicit gloſ. ſpe-
ciale hic. Ratio quia facile pater obligatur eo ipſo quod ſcit, et
non contradicit. Ita dicit gloſſ. vlt. quam not. certe licet in patre
hec ratio concludat, tamen idem poteſt eſſe in quolibet alio fi-
deiuſſoꝛe, vt l. quarta, in fin. ff. de adminiſt. re. ad ciuit. perti.
3 † Dic ergo quod ſpeciale eſt in fideiuſſoꝛe officialis, vt not. in l. j.
ſupꝛa de conue. fin. deb. Ratio, quia tales fideiuſſoꝛes videntur
indemnitatem pꝛomittere, vt d. l. j. quid ſi indemnitas non appe-
4 ret, niſi pꝛincipali diſcuſſo, dixi in d. l. j. † Quero qualiter dicatur
a pater conſentire filio.[a] Dicit gloſſ. eo ipſo quod ſcit. Et intellige
verū in munere publico, ſecus in pꝛiuato, vt not. ſupꝛa quod cum
eo. l. j. ⁊ l. ſi filius. ff. de tu. ⁊ l. Lucius Titius. ff. de admi. tut. Et
ideo ſi inſtrumentum eſſet factum inter duos pꝛiuatos pꝛeſente
patre vnius, pater alterius pꝛopter hoc non obligaretur, vt not.
in d. l. Lucius, ⁊ l. j. §. j. in gloſſ. penul. ff. quod iuſſu. Opoꝛtet enim
quod tunc pater ſpecialiter ſe obliget. Hoc etiam examinaui ple-
5 ne in l. ſi cum dotem. §. tranſgrediantur. ff. ſolu. mat. † Quero an
pater poſſit filio conſentire abſente. Reſpondeo, ſic, vt l. hono-
res. §. fin. ff. de decu. per quam legem dicunt docto. quod filio a-
6 gente in iudicio pater abſens videtur conſentire. † Quero, quid
ſi filius decurio factus eſt magiſtratus, ⁊ geſſit Rempublicam,
an pater teneatur, Dic vt in glo.

ADDITIO.

a ¶ Filio. Uide ad hoc que not. habentur per do. Soc. in conſil.
clxxij. incip. multum abunde ⁊ eleganter. verſicu. ſequen. vſque ad
verſicu. quarta difficultas. in ij. par. ⁊ an ⁊ quando teneatur ex
contractu filij, ⁊ quomodo, ⁊ qualiter, vide per eum, in conſil.
xcij. incip. circa pꝛimum huius ver. circa ſecundam dubitatio-
nem, cum verſicu. ſequen.

LEX II.

1 ☞ Expenſe que debentur ratione victoꝛie debentur officio iudi-
cis ⁊ de conſilij conuocatione.
4 Conſilium ciuitatis quando non eſt conuocatum authoꝛitate ſu
perioꝛis, quando valeat.
a **Obſeruare.**[a] Ad officium Rectoꝛis ciuitatis
pertinet conuocare concilium, et
facere eligi officiales, vt eis electis nunciare poſſint ſi ve-
lit appellare, ⁊ qui male nominat, tenetur ad ſumptus. hoc dicit.
2 ¶ † Nota ex hac lege quod Rectoꝛes ciuitatis poſſunt conuoca
re concilium eoꝛum authoꝛitate, vt hic. Et ita intelligitur gloſſ.
ſuper verb. magiſtratus. Secundo quod nota quod rectoꝛes ci-
uitatis habent hoc facere de neceſſitate, quando hoc faciendum
3 incumbit, vt hic, dum dicit, opoꝛtebit. † Tertio nota quod conci-
lium debet conuocari authoꝛitate ſuperioꝛis, nam hic magiſtra-
tus conuocat. Ubi autem magiſtratus non eſſet, tunc poſſet con-
b uocare ille, qui eſſet antiquioꝛ[b] decurio, ille enim videtur ipſo iu-
re pꝛioꝛ decurionum. argumen. l. j. j. de conſu. ff. de albo ſcrib. l. j. ⁊
ibi dixi, ⁊ not. per Innocen. extra de maioꝛita. ⁊ obedien. cap. pꝛi
4 mo ⁊ ibi. † Quero quid ſi non apparet[c] concilium conuocatum,
c Reſpondeo, ſi quidem eſſent omnes pꝛeſentes, valeret concilium,
quando non eſt qui leditur ex hoc quod conuocati non ſunt.
Sed ſi aliqui eſſent abſentes, tunc non valeret concilium. potuiſ-
ſet enim pꝛeſentia eoꝛum abſentium trahere alios in ſuam ſentē-
d tiam. argument. l. ſicuti. ff. de arbi.[d] ¶ † Not. quod hic dicitur in
5 text. ſolenniter, ⁊c. quod intellige ſono tube vel campane, vt dicit
gloſſ. quod dicit ſono tube, intellige ⁊ voce pꝛeconis hoc dicentis,
⁊ debet conſtare quod pꝛeconi ſit commiſſum, argument. l. nemi-
nem. ſupꝛa de exhiben. reis. ⁊ hic dum dicit, debet fieri iuſſu ma-
giſtratus. poſſet etiam fieri ſono tube, vel campane, tamen ſi ſta-
tutum vel conſuetudo eſſet quod tali ſono conciliarij dicerentur
vocari, ſeruanda eſſet conſuetudo, vel ſtatutum. ita poſſet intelligi
e hic[e]. ¶ † Not. quod cōcilium debet vocari in loco publico, vt hic
6 dum dicit, ad curiam. Simile in l. ſi quis. in fin. de legat. ⁊ intelli-
ge locum publicum vbi publice officiales habitant, ⁊ curiam te-

nent. Pro hoc facit text. dum dicit in curia. ⁊ ff. de iniur. l. lex
f Corn. §. denum.[f] ¶ †Not. quod per ſuperiorem debet fieri pro-
8 poſitio in concilio, quod colligitur hic dum, dicit, magiſtratus
decurionum faciant nominationem. Debet ergo inter eos pro-
ponere maior. ſimile in l. ij. ad Velle, puto tamen quod ſi de pro-
poſitione non appareret, ⁊ conſtaret de voluntate concilij quod
valeret, vt d. l. ſi quis, in fin. de leg. ⁊ ff. de legi. de quibus. in fin.
9 †Not. quod licet magiſtratus faciant iuriſdictionem, tamen ipſi
non reformant, ſed concilium, vt patet hic, q2 magiſtratus curãt
quod decuriones faciãt electionem, ipſi ergo decuriones faciunt
10 magiſtratu inſtigante ⁊ proponente, quod not. †Item not. quod
de iure cõi ad concilium ciuitatis ſpectat facere electiones offi-
g cialium, ⁊ ſyndicorum.[g] Facit ĩ. l. procuratores, ⁊ ſic non erit o-
pus arenga vel adunantia generali, arenga tamen illud, ſeu par-
lamentũ vbi non eſt aliquis ſuperior, habet ab initio concilium
eligere, vt l. ij. circa prin. ff. de ori. iudi. Iſtud concilium ſic electum
poſtea repreſentat totum pplm, vt no. ſ. que ſit long. conſue. ſuper
rub. de iſtis concilijs facit mentionem gl. optime in l. ita tamen. in
11 prin. ff. ad Treb. †Vltimo no. ꝙ electio dꝫ notificari electo. †Itẽ
12 no. quod ille qui nominat aliquem indebite tenetur ad ſumptus.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ †Hec lex allegatur quod expenſe que veniunt ra-
tione victorie non debentur, niſi iudicis officio, ⁊ per conſequens
non debentur, niſi quis fuerit ad eas reficiendas condemnatus,
vt hic, ⁊ not. gl. in l. ſeueriter. C. de excu. tut. ⁊ not. Alexand. in l. ſi
finita. §. Iulia. ff. de dam. infec.

b ¶ Antiquior. Adde que ad hoc habentur per Feli. in c. cũ oẽs,
in prin. de conſti. ⁊ pulchre no. in d. c. j. de maio. ⁊ obed. alle. hic.

c ¶ Si non apparet. Adde ad hoc omnino Alex. in l. nulli. ff. quod
cuiuſqꝫ vni. nu. vij. ⁊ quod ibi poſui in apoſtil. ad eum, in ver. noĩa
ſingulorum, extra de his que fiunt a prela. ſine conſen. cap.

d ALEX. ¶ Vide quod no. Bar. in l. vniuerſa. ſ. de prec. Impe.
offe. Adde l. nulli. ⁊ ibi gl. ⁊ doct. ff. quod cuiuſqꝫ vni. quod not.
Bal. ibi poſt Gul. ⁊ Bal. eſſe verum, niſi per collegium ⁊ vniuer-
ſitatẽ fieret aliquis actus iuriſdictionalis, ſꝫ vt daret alicui ſim-
plex adminiſtratio, puta in conſtitutione ſyndici. Ibidem verſic.
niſi ille eſſet antiquior. Ad hoc vide gl. in l. nulli. ff. quod cuiuſqꝫ
vniuerſitatis. iſtud dictum gl. tenet in cap. cũ nobis olim. de elect.
Domi. Anto. ⁊ Bal. in l. fi. de fide inſtr. ⁊ in rub. ſ. pro ſocio. ⁊ in
ca. imperialem. §. preterea ducatus. de prohi. feu. alie. per Fed. Sꝫ
aduerte, q2 ego dubito de iſto dic. Inn. ⁊ Bar. qm̃ iura que alle-
gant, vcꝫ. l. j. de albo ſcribendo. nõ probat, ſed ſolum ſenibus ma-
iorem fidem eſſe dandam, ſed non probat quod antiquior poſſit
exercere actum iuriſdictionalẽ in reliquos, ideo forte videtur eſſe
verior opi. Inn. quam poſuit in cap. ij. de ope. no. nunci. quam re-
fert ⁊ ſequit̃ Dñs Abb. in cap. ij. de his que fiunt a maiori par-
te capituli. circa finem. vbi dixit, quod quando non adeſt ille ad
quem de iure vel conſuetudine ſpectat congregare, debent con-
uenire due partes, ad quos ſpectat conuocatio aliorum, q2 vir-
tus vniuerſitatis conſtat in duabus partibus. lege, nulli. ⁊ l. pla-
ne. ff. quod cuiuſqꝫ vni. no. ⁊ iſtã opi. recte ſequitur Pet. de Anc.
in repe. cap. canonum ſtatuta. de cõſtitu. in ij. principali qõ. illius
queſiti. ⁊ Lapus allega. cxxxj. vbi dicit hoc procedere de rigore,
ſꝫ de equitate ſufficit, ſm eum quod maior pars conueniat. arg. l.
quod maior. ad municip. pro quo facit quod no. Domi. Anto. in
cap. cum nobis olim. de elec. potes tamen ſaluare opi. Inn. in di-
cto cap. j. de maio. ⁊ obed. vt procedat quando non eſſet modus
quod ille due partes, de quibus loquitur Inno. in dict. cap. ij. de
ope. no. nunci. poſſent ſimul conuenire. Vel poſſumus etiam dice-
re quod ſi vniuerſitas laicorum non habet caput, Ptãs ciuita-
tis erit eius caput. Vbi vero erit vniuerſitas clericorum, epiſco-
pus erit caput. Ita voluit Bart. in l. nulli. circa principium, poſt
glo. ibi. ff quod cuiuſqꝫ vni. no. Et ibi in ver. ſꝫ ſi aliqui eſſent ab-
ſentes, hoc intellige verũ. ſi non fuerunt citati illi abſentes, vt hic
etiam vult Bar. Sꝫ quid ſi citati ſunt, ⁊ nolũt venire? Dic quod
ſufficit maior pars, ſm Bar. in l. omnes populi. in ij. qõ. princ. de
quo dic vt ibi, ⁊ per Petr. de Anc. in dict. capi. canonum ſtatuta.
de conſtitu. Vtrum autem abſentes ſint ſpecialiter citandi, ⁊ de
quo loco, vide in cap. preſentium. de reſtitu. in vj. ⁊ cap. cum in ele-
cti. de elec. in vj. ⁊ in cap. coram. eod. titu. in antiquis. ⁊ vide quod
not. Bald. in l. nulli. quod cuiuſqꝫ vni. noĩe. ⁊ Bart. in l. iij. de de-
cre. ab ordi. faci. ⁊ gl. in dic. cap. preſentium. dicit, quod regulari-
ter abſentes non ſunt citandi, niſi in tribus caſibus ibi no. quos
limita niſi tractaretur de aliquo faciendo in preiudicium abſen-
tium. Iſta ſolet intelligi gl. in cap. ij. de his que fiũt a maiori par-
te capituli per cap. j. ver. conſtitutum. ſed Domi. Abb. dixit ibi
poſſet dic quod gl. in dic. cap. preſentiũ. intelligitur in oĩbus cau-
ſis arduis ⁊ grauioribus. nam caſus excepti per gl. in dict. cap. ij.
ſunt fauorabiles, ⁊ ideo debent extendi ex identitate rationis ad
omnes caſus graues. Pro hoc tex. cum gl. in cap. dilecto. de con-
firma. vtili ⁊ inutili. ⁊ gl. no. de condi. ⁊ demonſt. vbi caſus exce-
ptus a regula extenditur ad alios habentes eandem rationem. ⁊
idem ſentit Inno. in cap. ij. de ope. no. nun. ⁊ Domi. Anto. in c. j. ⁊
fi. de maio. ⁊ obe. vide Imo. in c. cum omnes. de conſtit. Et adde
quod abſentes non ſunt citandi, vbi eſſet prefixus a lege vel ſta-
tuto certus terminus ad aliquid faciendum, qui terminus inter-
pellat abſentes. Ang. in l. ſicut. in fin. quod cuiuſque vni. no.

e ALEX. ¶ †Not. de citatione per tubam, vel campanam. Ad-
6 de ea que dixi in l. non poteſt. ff. de iudi. ⁊ vide quod glo. notat in
c. grauem. de ſen. excõ. An autem iſti ſic citati dicantur contuma-
ces, vide Bar. in extrauag. ad reprimendum, in verſi. citari, ⁊ ibi
dixi. Quot autem repreſentationes habeat ſonus campane, ⁊ tu-
be, vide Bal. in l. j ſ. de dedi. lib. tol.

f ALEX. ¶ Adde Bal. in l. ij. ſ. de eden. ⁊ ibi dicit quod in acti-
bus publicis non habeat locum proclamatio. Alexan. Adde an
propoſita facta per perſonam inhabilem valeat, ⁊ dic quod ſic.
l. vniuerſis. ſ. de preci. Impera. offer. Pau. de Caſtr. in l. j. in princ.
ad l. Falcid. Item adde quid ſi propoſita eſt facta ſuper materia
prohibita. vt ſi ſtatutum dicit, quod tale quid non poſſit propo-
ni, an reformatio inde facta valeat, dic vt per Bart. in l. j. de peti-
tio. bo. ſubla.

g ¶ Officialium, ⁊ ſyndicorum. Tu dic breuiter diſtinguendo in-
ter ſyndicum vniuerſitatis, ⁊ collegij, vt per Bal. in l. ſi ita. ad fi.
ff. de ſer. reipu. manumit. ⁊ no. iſte in l. actor. verſicu. videamus pri-
mum. ff. rem ratam habe.

LEX III.

1 **Cum decurionatus.** †Not. quod ex-
cuſatiõi, quam
quis habet propter etatem maiorem, renunciare poteſt,
ſecus ſi propter minorem, quia tunc excuſatur propter imbecil-
litatem conſilij, ⁊ eorum imbecillitas eſt in renunciatione. l. doli,
§. diuerſum. ff. de noua. ⁊ l. ſi iudex. ſ. de minor. ⁊ l. ſi intra. ff. de in
2 integ. reſtit. mino. †Not. nouum modum agendi. peto me cancel-
lari de libro decurionum, vel de matricula ſcholarium, quod poſ-
3 ſet peti ex iuſta cauſa, alias non. †Not. quod per pactum contra-
a rium priuilegio quis perdit priuilegium, quod not.[a]

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Iſtud no. facit ꝫ habẽtes priuilegiũ ꝙ credat̃ eorũ
libro, nã ſi falſum dixerit, illud priuilegium amodo ſibi non valet.
Cui adde. c. cũ acceſſiſſent. in fi. de conſti. ⁊ in l. ij. ſ. de iu. do. impe.
Limita tamen, niſi in tali priuilegio contineatur reſeruatio prin-
cipis, vel ſuperioris, nam tunc per contrafactionẽ, vel actum cõ-
trarium non admittit̃, vt eſt tex. in c. cum tpe. extra de arbi. ⁊ vide
ad hoc no. per Bar. in l. vſum aque. de aqueduc. ⁊ ꝙ ibi ſcripſi. li.
xj. Facit ꝙ dicitur qδ priuilegium admittitur authoritate cõceſ-
ſa abutenti, authen. ſtatuimus. in fin. ſ. de epiſ. ⁊ cle. vbi iudex lai-
cus denegans facere iuſtitiã clerico, amittit iuriſdictionem quã
habet.

LEX IIII.

1 ☞ Feudũ conceſſum alicui pro ſe, ⁊ filijs, tranſit in adoptiuos

a **Cum adoptiuum.** [a] Filius adoptiuus
habet priuilegiũ filij
decurionis, hoc dicit.

ADDITIO.

1 ANG. ¶ †Iſta lex eſt argumentũ qδ ſi mihi fuit conceſſum feu-
dum, ⁊ filijs per reſcriptum principis, ꝙ illud tranſit ad filios a-
doptiuos. Nam vides hic qδ priuilegium conceſſum patri ⁊ filio
2 tranſit in adoptiuos tene bene menti. †No. etiã qδ per actũ con-
trariũ priuilegio quis perdit priuilegiũ. quaſi renunciet priuile-
* gio.* ¶ Priuilegio. adde Bald. in l. ij. ⁊ ibi no. C. de iu. do. impe. ⁊
Bar. ⁊ Alex. in l. beneficiũ. ff. de conſti. prin. in fi. ⁊ Abb. in c. ſug-
geſtũ. de decimis. ⁊ Card. in cle. ſepe. §. ſi tamen. ij. queſtio. de ver.
ſigni. ⁊ omnino Domi. Alex. conſi. cxcvij. ij. par.

LEX V.

Filios. Filijfamilias poſſunt eſſe conſiliarij. ⁊ pa-
ter tenetur pro eis ſi conſenſerit. Item mi-
litans poteſt eſſe conſiliarius. hoc dicit.

LEX VI.

1 ☞ Illiteratus poteſt eſſe poteſtas, ⁊ rector ciuitatis.

Expertes. Illiteratus põt eſſe decurio. hoc
dicit. Iſta lex facit ad id quod not.
1 in l. fin. ſ. de ſenten. ex breui. reci. ſcilicet, quod poteſ-
tas ⁊ Rector ciuitatis poteſt eſſe illiteratus. Gl. for-
mat contraria, ⁊ non ſoluit. Tu ſolue ꝙ ibi ad executionem officij
requiritur ſcientia literarum.

LEX VII.

LIcet. Unus frater non tenetur pro alio in officio delinquente, licet bona non ſint diuiſa. hoc dicit. Facit ad hoc. ff. pro ſoc. l. cum duobus. alias. l. ſi fra
a tres. §. idem reſpondit ſocietatem.[a]

ADDITIO.

a ALEX. ℭ Adde quod etiam non tenetur frater ſi eſſet ſocius omnium bonorum, per tex. in l. cum duobus. §. pen. ꝛ fi. ff. pro ſo. Facit. l. ſi ſocietatem vniuerſorum, eo. titu. ꝛ voluit Domi. Mar. de Laude, in conſi. incip. vt clarius conſtitutionis.

LEX VIII.

INfamia. Qui perdit viſum, non perdit officium. Secus ſi infamaretur. hoc di-
1 cit. † Quero vtrum infamia adimat honorem ipſo iure, [a] gloſſ. tangit hic. Plenius dicemus in l. ij. ĵ. de dig. libr. xij. Facit quod no. per Dyn. in c. infamibus, de reg. iur. lib. vj. Bar.

ADDITIO.

a ℭ Utrum infamia adimat honorem ipſo iure. Tu vide Roma. ſentientē quod ipſo iure rationibus poſitis per eum, cōſi. ccccevj. incip. fuit a me queſitum.

LEX IX.

1 ☞ Pater propter filios habet honorem.

a IN albo. Qui habet filios,[a] prefertur non habēti. h. d. No. legem, quia caſus nouus eſt. ꝛ fiet iſta prelatio in ordine ſedendi, ſcribendi, arengandi. Facit. ĵ. de conſuli. l. j. ꝛ de albo ſcriben. l. j.

ADDITIO.

a ALEX. ℭ Not. patrem habere honorē propter filium, vt hic, ꝛ filij propter patrem. ſ. eodem. l. cum adoptiuum. Ange. An iſta lex habeat locum in filijs naturalibus tantum? text. quod ſic, in l. qui filium, de iure delibe. ꝛ l. ex facto. §. ſi quis rogatus, ad Trebel. ꝛ l. heredes, eo. titu. ꝛ l. Julianus, de ritu nup. ꝛ l. generaliter. §. cum autem. ſ. de inſtitu. ꝛ ſubſt. ſub condi. fac. In contrarium tamen eſt veritas. In caſu huius legis tex. eſt ſingularis in l. excuſantur. §. legiones. ff. de excu. tu. allegatur per Rom. in ſingularibus ſuis, in litera, f, in not. xxij. ꝛ ibi ponit quid in ſpurijs, item quid in adoptiuis. habes caſum ſingularem quod non habet locum etiam in illis. Inſtit. de excu. tu. in prin. vel in §. j. quem allegat vbi proxi. pro ſingu. Rom.

LEX X.

SI vltra. Qui excedit annum ſeptuageſimum, habet excuſationē a muneribus perſonalibus. h. d. Declara iſtam legem, vt in glo.

LEX XII.

1 ☞ Immunitas denotat priuilegium, non penam.

a NEc infames. [a] † Not. quod verbum, immunitas, denotat priuilegium, non
2 penam. Item per hanc legem dixit † Innocent. quod ſi aliquis infamis eligitur iudex, non poteſt ſe excuſare, niſi ab alio opponatur. Ita notatur per eū, extra de reſcrip. ca. ſciſcitatus, in prin. in glo. infamem, in fin. quod an ſit verum, dicam ĵ. tit. j. l. ij.

ADDITIO.

a ALEX. ℭ Exceptio infamie non poteſt opponi gerenti officium publicum. Adde quod idem ponit Barto. in l. militibus. de teſta. mili. limitatur hoc, niſi in his que pertinēt ad eius officium, ſi infamaretur propter delictum, cui poſſet opponi exceptio falſitatis, qua oppoſita ſi condemnetur, non poteſt amplius conficere inſtrumenta, ſecundum doct. in d. §. militibus, de quo per Bal. in l. ea, ad. l. Jul. repet. per Ange. ꝛ alios, in l. ſi quis ex argentarijs. §. j. ff. de eden.

LEX XIII.

1 ☞ Preſes prouincie quando poſſit dare excuſationem a muneribus in perpetuum.

1 A Muneribus. † Illud quod dicitur quod preſes ſua ſententia non poteſt dare execuſationem in perpetuum, eſt verum, niſi excuſaretur propter morbum, quem conſtaret eſſe perpetuum, vt ſ. de excu. tut. l. non ſolum. §. fin. ꝛ l. idem Ulpianus. Item hoc eſt verum, quando preſes principaliter pronunciat ſuper hoc excuſando, ſecus ſi propter delictum, tunc enim perpetuo non permitteret ipſum ad decurionatus officium, vt ĵ. l. proxi. ꝛ l. infamia. ſupra, eodem titu.

LEX XIIII.

NEmo. Nullus iudex poteſt immunitatem a muneribus concedere, ſed ſolus princeps ex cauſa
1 hoc dicit. Iſtam legem intelligo † quando aliquis vult concedere ex cauſa non expreſſa a lege, alias poteſt quilibet iudex ordinarius, ad quem appellatur, vt ĵ. qui eta. ꝛ qui nu. liber. per totum.

LEX XV.

2 Inſtrumenta confecta ab aduocato tenent, licet tabellionatus officium exercere non deberet.

UNiuerſos. Conſiliarij non debent exercere officium tabellionatus. hoc di-
1 cit. † Ratio, quia officium tabellionatus eſt vile. [a] Et
a ſic not. contra aduocatos, qui officium tabellionatus exercent.
2 ℭ † Puto tamen quod ſi fecit inſtrumenta, valerent, licet non deberent facere. Pro hoc extra ne clerici, vel mona. cap. j. ꝛ c. ſi-
b cut. [b] vbi plenius dicitur, quod clerici non debent exercere officium tabellionatus, tamen ſi exercent, valent inſtrumēta licet puniantur, quod eſt notandum, ꝛ dic vt ibi. ꝛ vide gloſſ. not. in ſimili, in l. hac conſultiſſima. §. ſi quis autem, in ver. depoſitiones. ſupra, de teſta.

ADDITIONES.

a ALEX. ℭ Uide etiam per Bal. in l. j. de iuſt. ꝛ iur. ꝛ ibi etiam per Bartol.

b ℭ Ca. ſicut, ꝛ ibi vide Panormita. verſicu. extra gloſſ. quero. iuncto. verſic. ſequen. ꝛ Felin. in capitu. cum, I, ꝛ, A, de regu. iur.

c ANG. ℭ De hoc in Spec. de inſtrumen. edi. §. reſtat, ver. quid
3 de liberto. † Not. quod ſtatuta dicentia quod nullus notarius, niſi ſit in matricula deſcriptus, faciat inſtrumenta, cōtingit quod notarius, qui non erat in matricula, fecit inſtrumentum, an valeat. Ex predictis not. quod ſic.

4 ALEX. ℭ † An clericus poſſit eſſe tabellio, vide Bartol. ꝛ doct. in l. ſeruus. ff. de teſta. Et ad not. hic per Bartol. vide Bal. in l. ij. ad fi. de ſenten. ꝛ interlo. om. iud. inſtrumentum tamē prius factum deberet authenticari, per not. per Bartol. in l. nec patronus. ſupra de ope. lib. ꝛ que not. in l. ſi quis ex argentarijs. §. j. ff. de eden. ꝛ bona gloſſ. in authent. de tabel. in §. j. ver. documentis, ꝛ gloſſ. Joan. Andr. in c. vt officium. §. j. verbo, premiſſa, de hereti. in vj. De hac materia per Angel. in l. pretor. §. is etiam, ꝛ in l. ſi quis ex argentarijs. §. j. ff. de eden. Alexan. Et ſic not. contra aduocatos, licet aduocati, ꝛ ſimiles omnino non debeant exercere officium tabellionatus, ſi tamen exercerent, quod ſi per ipſos, tenet, ꝛ per Bartol. in l. generali, vbi gloſſ. tangit. ĵ. de tabularijs. Item notarius effectus clericus an poſſit exercere officium tabellionatus. limita tamen. c. ſicut, hic allegatum, non habere locum in inquiſitione, ꝛ ſic in cauſa inquiſitionis hereſis, quia poteſt eſſe tabellio, vt eſt text. in c. inquiſi. de hereti. libr. vj. Et adde quod licet non poſſit officium exercere, poteſt tamen illa que confecit ante clericatum extrahere, ſecundum Bartol. in l. j. §. ſi penes. ff. de tabu. exhibē. Sed an valeat ſtatutum, quod clerici, qui non poſſunt alias exercere officium tabellionatus, poſſint, et inſtrumentis ſuis datur talis fides, ac ſi ſcripta eſſent manu publici notarij, dic quod ſic, vt Bald. dicit in l. j. ſupra, de ſum. trin. vbi allega. text. in c. dilectus, de fide inſtrument. vbi optimus caſus. Item adde quod in fauore eccleſie ſue poteſt clericus inſtrumentum conficere. Exemplum, ſi ſcribit teſtamentum vnius, qui inſtituit eccleſiam ſuam heredem. Ita voluerunt Joan. Andr. et Domi. Anto. in c. cum inter nos. de regu. iu. de quo dicto facit feſtum. Do. Matheſilanus in ſuis not. no. lxxxvj. Et quid in monacho, an omnia predicta habeant locum in eo? Uide Bartol. et ibi dixi in d. §. ſi penes, ꝛ ad pen. dictum vide Rom. in ſuis ſingu. in litera, n, in vj. no.

LEX XVI.

j ☞ Actor accuſans contumaciam rei, non debet recedere a foro, niſi licentiatus.

2 Ambaſiator quis cogi poteſt, vt ſit, ꝛ debet portare literas de licentia, ꝛ mandato ſiue ciuitatis.

a SI quis. [a] Conſiliarij non debent recedere a ciuitate ſine licentia, alias puniuntur. h. d.
2 ℭ † Not. quod quis poteſt cogi ſuſcipere ambaſiatam, vt hic not. in gloſſ. ꝛ patet in text. ibi dum dicit, cogitur. Secundo nota quod ambaſiatores debent portare literas, per quas appareat, vt de licentia, ꝛ mandato ſue ciuitatis vadunt, vt hic colligitur ſecundum vnam lecturam, prout dicit quod habere literas debet, poteſt tamen aliter intelligi, ſed non curo.

ADDITIO.

a ALEX. ℭ † Hec lex allegatur quod actor accuſans contuma-
1 ciam rei, non debet recedere a foro. niſi licentiatus. Facit gl. in l. ſi finita. §. Julia. de dam. infec. ꝛ ibi Ange. de Are. ꝛ in l. properandum. §. j. ſ. de iud. ꝛ quod habetur in cap. j. extra de do. ꝛ contu.

LEX XVIII.

SI ad magiſtratum. Si acceptando officium fuerit quis contumax, loco eius alius eligitur, qui interim bona contumacis habebit, ⁊ contumax duplicato tempore habet officium exercere. hoc dicit.

LEX XIX.

1 ☞ Priuilegia exemptionis debent intelligi ſine damno aliorum.
5 Reſcriptum concedens immunitatem, quid continere debeat.

VAcuatis. Reſcripta concedentia immunitatem ſunt caſſa, nec valent, etiam ſi conſenſu decurionum, vel curie fuerunt conceſſa. hoc
a dicit.[a] ❡ † Nota duo. Primo, quod non valet reſcriptum, quo
2 conceditur immunitas. † Secundo not. quod ciuitas vel conci-
3 lium non poteſt ciui concedere immunitatem. Ad primum op-
4 ponitur de excuſa. mu. per totum. de vac. mu. l. j. † Solu. Lex bene poteſt concedere, vt in contra. reſcriptum tamen non valet, vt hic, quod intelligo, niſi eſſet dictum, non obſtante tali lege, vt l. fi.
b ſi contra ius vel vti pub.[b] ❡ † Quero quid debet continere re-
5 ſcriptum conceſſum non obſtante tali lege, ad hoc vt habeatur plena immunitas. Reſpond. debet dici muneribus perſonalibus, ⁊ realibus. In dubio enim talia realia intelliguntur remiſſa, vt l. iij. §. de mune. pa. Item debet dicere a muneribus, alias ab oneribus non haberet immunitatem, vt l. cui muneris. ff. de muneribus, ⁊ honoribus. Item debet dici ordinarijs, alias ⁊ extraordinarijs, in dubio ſolum crederetur extraordinaria eſſe remiſſa, vt l. his qui. ⁊ l. in honoribus. §. qui muneris. ff. de va. ⁊ excu. mu. ⁊ videtur tangi per gloſſ. Dixi de hoc in lege ſecunda.
c ff. de iure immunitatis.[c] ❡ † Venio ad ſecundum dictum, dici-
6 tur hic quod curia, vel ciuitas non poteſt concedere immunitatem, contra. ff. de pac. l. inter debitorem, ⁊ l. epiſtola. §. pactum. Dicit gloſſ. fateor quod non poteſt in preiudicium fiſci, ſed in preiudicium ſui ſic, vt in contrarijs. Quod intellige quod poſſit concedi hec immunitas venientibus de nouo ad ciuitatem, ſed ciuibus ſuis immunitatem concedere non poteſt vt dicta l. ſecunde. ff. de iure immu. vbi plene dixi. Poſſet etiam ſuis concedi ex cauſa. vt puta quia Doctor, vel medicus, vel ſimilis. alias non, vt infra de decur. l. prima.

ADDITIONES.

a ALEX. ❡ Hec lex † allegatur quod priuilegia exemptionis
1 debent intelligi ſine damno aliorum. Cum lege iſta concor. l. ij. §. ſi quis a principe. ff. ne quid in loco publ. ⁊ l. omnes. ſupra, de anno. ⁊ trib. ⁊ l. actores. de exact. trib.

b ALEX. ❡ Adde Bald. in l. omnium. per illum text. de vect. et commi. ⁊ reſcriptum non poteſt remittere datia, gabellas, ⁊ collectas.

c ANG. ❡ Item debet dici a muneribus, ⁊ oneribus, quia licet alias quis habeat immunitatem a muneribus. non tamen habet ab oneribus l. cui muneris. ff. de muneribus, ⁊ honoribus.

d ALEX. ❡ In hac materia adde text. ⁊ ibi Bartol. in l. prima, infra de mul. ⁊ in quo loco, ⁊ Bald. in l. ſecunda, ſupra line cen. vel reliquis.

LEX XX.

CIrenenſium. Iudex ciuitatis facit officiales ſuos fugiētes ad curiam reuocari, expenſis ipſius fugientis. hoc dicit.
1 ❡ † Not. argument. ex iſta lege quod poteſtas ciuitatis poteſt expendere de ere communis pro perſequendo, ⁊ capiendo officiales communis fugientes, ipſis tamen captis omnes expenſe per ipſos debent refici, ⁊ reſtitui.

LEX XXI.

CUriales. Decuriones habent immunitatem ab extraordinarijs muneribus, hoc dicit. ⁊ dixi in l. j. S. de immu. nemi. conce. Dic vt ibi.

LEX XXII.

EOs. Qui non ſequitur conditionem patris, ſequitur conditionem matris. hoc dicit.

LEX XXIII.

1 ☞ Ciues nouiter recepti non tenentur ad collectas, que pro debitis veteribus imponuntur.

PRouidendum. Nouiter creatus decurio, nō tenetur pro debitis predeceſſorū. hoc dicit. In text. ibi, ſuſceptorum, id eſt. eorum qui ſuſceperunt in decurionatus ordinē, ſecundum Dy. Gloſſ. vero aliter exponit ſuſceptores, ſecundum
a expoſitionem gloſſ.[a] ❡ † Nota quod ſucceſſor in officio, non te-
1 netur pro debito predeceſſoris. Hanc queſtionem ponit Iacob. de Bel. in auth. vt nulli iud. §. hoc vero iubemus, col. ix. dixi in l.
b ciuitas. ff. ſi cert. pet. ſecundum expoſitionem Dyn.[b] ❡ † Not.
2 quod qui de nouo veniunt in collegium, non tenentur pro debito
3 ante contracto. † quod facit vt ciues nouiter recepti non teneantur ad collectas, que pro debitis veteribus imponuntur. Ita no. Dyn. ff. ad munici. l. incola. ⁊ ibi allegat hanc legem.

ADDITIONES.

a ALEX. ❡ Barto. in l. j. §. ferendum. ff. de magiſtra. conue. per illum text. ⁊ per iſtum text arguit contra officiales, qui maiorem partem proceſſuum reliquunt ſucceſſoribus, vt puniantur ſi non expedierunt illos quos potuerunt.

b ALEX. ❡ Et idem in ciuibus, ⁊ vide Bartol. in l. j. §. ſi heredem. in fin. ff. ad l. fal. ⁊ in l. incola. ff. ad municipal. vide Bald. in apoſtil. in l. j. ad fi. quod cuiuſque vni. no. vbi ponit aliquas regularitates, pulchras queſtiones. ⁊ adde Bartol. in ſuo tractatu repreſaliarum. in iiij. q. j. q. princ. prope fin.

LEX XXIIII.

a **SI quis.** Duodecim liberorum numerus[a] excuſat a muneribus realibus. hoc dicit.

ADDITIO.

a ❡ Duodecim liberorum numerus Adde an tale priuilegium durabit mortuis filijs, Alexand. plene in l. ſciendum. §. fin. ff. qui ſatiſ. cogan. ⁊ in l. ſi cum dotem. §. ſi cum maritus. ff. ſolut. mat. et dominum meum Ph. Decium conſil. ſuo xliiij. verſicu. iiij. facit. volu. j.

LEX XXV.

CUriales. Officialis non cogitur exire locum, in quo ſeruire tenetur, niſi ex cauſa, hoc dicit. Dico tamen quod eis poſſet iniungi vt cuſtodiam facerent in ciuitate, vel alia, per que officium non impedi-
1 retur, vt dixi ſupra, de immu. ne. conce. l. j. † Et nota quod ille, qui eſt extra iuriſdictionem ſui iudicis, ab eo vocari non poteſt.

LEX XXVI.

1 ☞ Intrans religionem veram excuſatur a muneribus ciuitatis.

QUidam. Qui pretextu ficte religionis onus ciuitatis euitant, retrahuntur, et qui loco eorum ſubſtituuntur, bona ſua capient. h. d.
1 † Hoc eſt verū in religione ficta, ſed ſi intraret religionem veram, tunc excuſaretur. vt l. qui ſub pretextu. ſupra, de ſac. ſan. ecc. An aūt poſſit effici monachus dic vt in gl. ⁊ no. extra de obli. ad ratiocin. per totum. De hoc vide in d. l. qui ſub pretextu. gl. quam ibi no. de his qui volunt iſta munera euitare.

LEX XXVII.

1 ☞ Priuilegio cōpetenti ratione originis quando quis renunciare poſſit.

a **PRiuilegio.**[a] Priuilegiū, qđ quis hꝫ extra ordinem. perditur per contrarium conſenſum, ⁊ hoc primo. Item inſpicitur conditio patris potius quam aui, ⁊ hoc ſecundo. Op. de le.
1 aſſumptio. ff. ad muni. † Sol. Iuri, ꝙ quis habet ex origine poteſt renunciare inquantum facit pro ſe, non autem in preiudiciū ciuitatis. vt in contra. Ad ſecundam partem op. gl. Dic vt in ea. dum dicit, arg. contra. ff. de ſena. l. liberos. Gl. nō ſoluit. tu dic ꝙ ibi pater nepotis non fuit adſtrictus curiali conditioni, hic ſic, ⁊ ſolue etiam eodem modo vt precedens contrarium.

ADDITIO.

a ANG. ❡ † No. ex fine huius legis, ꝙ qui habet priuilegiū ex per-
2 ſona patris, ⁊ aui. patris priuilegio remanente, ipſe perdit priuilegiū, nec id conſequit ex perſona aui. Quod intellige verum, qn̄ pater perdit antequā filius naſceretur. Sꝫ ſi poſt eius natiuitatem perdiderit, tunc ex perſona aui, cum fuerit iam adeptus, retinet priuilegium ex perſona aui. l. emancipatum. in fi. ff. de ſenato.

LEX XXVIII.

1 ☞ Impoſitioni ⁊ ſolutioni collectarum non preſcribitur.
a **NUllus.**[a] Et proſequere legem iſtam vt habes in glo. ⁊ dic vt in ea.

ADDITIO.

a ANG. ❡ Non vꝫ priuilegium, qđ quis munera non ſubeat. h. d.
1 No. tex. ibi, qualibet prerogatiua, q: hic eſt arg. † ꝙ non preſcribitur impoſitioni, ⁊ ſolutioni collectarū, cum hic dicit prerogatiua, nam preſcriptio dicitur prerogatiua. l. apparet. §. pe. de itine. actuqꝫ priua. contra quod vide quod no. in ſimili per Dy. in l. ſi pupilli. §. fin. ff. de neg. geſt. ⁊ vide per Cyn. in l. fi. S. noua vecti.

LEX XXX.

a **PRocuratores.** [a] Decuriones debēt exercere actiones reip. hoc di-
1 cit. † Quero qualiter intentabunt actiones? Gloſſ. dicit per ſyndicum conſtitutum ab omnib. ciuitatis, ſubaudi, vel a duabus partibus, vt ĩ. eo. l. nominationū. Et per hoc dico, quod de iure ſpeciali ſpectat ad conſilium facere ſyndicum, ad mouendas actiones, ꝛ alia facienda, nec eſt opus adunantia generali, ſiue arenga, vt dixi ſupra, eod. l. ij.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Et not. in hac l. vnam gloſſ. ſing. ſecundum Rom. in litera, e, not. cxxiij. quod quando vniuerſitas indiget procuratore ad agendum, ꝛ illi de vniuerſitate ſunt in diſcordia in conſtituendo procuratorem, quod decuriones ciuitatum poſſunt agere ſine mandato. Adde gl. in l. nulli quod cuiuſque vni. que dicit quod tali caſu Poteſtas habet mandatum a legibus, quod not.

LEX XXXI.

EX omnibus. Poteſt quis extrahi de domo, vt accipiat officium, ꝛ occultator punitur. hoc dicit. [a] † Not. quod licet alias quis nō
a
1 poſſit extrahi de domo, vt l. ſatiſque ꝛ l. plerique. ff. de in ius voc. l. nemo. de reg. iu. tamen vt acceptet officium, in quo eſt electus po
b teſt extrahi, [b] vt hic quod not. Item in maleficijs vt not. in d. ll. [c]
c Quero quid ſi non eſt origine curialis, an poterit de domo extrahi. Hic gloſſ. dicit forte quod non puto: tamen idem quocunque modo ad publicum vocetur officium, argument. ſupra eodem. l. ſi ad magiſtratum. in fin. nec refert vtrum origine vel quomodo ſit aliquis curialis, vt l. quotieſcunque. ĩ. eo.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Facit l. munerum. §. defenſores. de mune. ꝛ hono. et in §. iudicandi. ꝛ in §. interim. in authen. de defenſ. ciui. ꝛ in l. ſciendum. §. fin. de legationib. electus in ambaſiatorem cogitur acceptare officium. facit etiam text. in l. ij. quod quiſque iur. bona glo. in l. liberto. ff. ſolu. matrimo. que dicit quod ſi aliquis eligitur ad temporalia officia ſue ciuitatis, per principem eſt compellendus acceptare.

b ¶ Poteſt extrahi. Adde quod hoc dictum Barto. alleg. pro ſingu. Rom. ad hoc, quod hic dicitur in l. iiij. §. pretor ait. ff. de dam. infect. ex quo dicto elicit cautelam ad extrahendum quem de domo pro debito priuato. quem ibi referunt ꝛ ſequuntur Alexand. ꝛ domi. meus Iaſ. May. in l. plerique. ff. de in ius vo. ꝛ Par. de Puteo in ſuo trac. ſyndic. in ver. captura. §. captus illicite. de quo per Feli. ꝛ in cap. fin. ver. limita etiam. extra de iudi. ꝛ dixi poſt Philipp. Fran. c. Romana. nume. vij. in verſi. non poteſt. ca. extra de foro. compe. lib. vj.

c ALEX. ¶ Adde quod vltra hic dicta datur cautela vt quis extrahi poſſit de domo, etiam pro debito, de qua per Barto. in l. ſacrilegi. §. cum eo. ff. ad l. Iul. pec. quem ſequitur Petr. de Anc. ꝛ Imo. in l. ij. de iudic. ꝛ vide Roma. ꝛ Ange. late, ꝛ domi. Alexan. in l. plerique. ff. de in ius voc. ꝛ Aret. Inſt. de actio. in §. fi.

LEX XXXII.

FAbricenſes. Etiam de collegio fabricenſiū curialis extrahitur, ꝛ collegiū punitur. hoc dicit.

LEX XXXIII.

a **OMnes.** [a] Primo dicit decuriones non eſſe cruciandos in corpore. Secundo punit iudices contra facientes. Tertio ceteros officiales. Secunda ibi, quod ſi quis. Tertia ibi, ꝛ officium.
1 † Nota, quod decuriones ꝛ alij in dignitate poſiti non ſunt tor-
2 quendi. † Secundo not. quod conſuetudo contraria non eſt ſer-
b uanda. [b] quod eſt notandum. Facit contra officiales, qui puniūt clericos propter conſuetudinem. non enim eſt ſeruanda. Tertio
3 not. † poſſe reſiſti iudici maleficienti vel alias officium ſuum male adminiſtranti. facit ſupra, de in. fiſ. l. prohibitum.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Limita hanc l. non procedere in crimine leſe maieſtatis, ꝛ proditionis populi. l. fallaciter. ſ. de aboli. ꝛ not. Bald. in l. decuriones. ſ. de queſti. ꝛ ſequitur Aret. in tractatu maleficiorū in verbo, fama publica, in materia torture in vj. q. vbi ponuntur caſus, in quibus perſone priuilegiate torquentur. Item limita vt ſupra in margine ſcripſi, quod ſubiungo. Adde tamē quod in caſibus, in quibus poſſet torqueri, quod primo eſt degradandus antequam torqueatur. Text. eſt ſing. in l. ſi exempta. de maleſi. ꝛ mathem. ibi, preſidio dignitatis exuti. quem pro ſingulari alle. Roma. in quodam ſuo ſermone incipiente manifeſtiſſimum. Et adde quod talis et tante virtutis eſt talis degradatio quod doctor ꝛ miles ac ſyn. licite ad eandem nunquam aſpirare poſſent. dictum ſingulare Bal. per illum tex. de liber. ꝛ eorum libe. Et de iſta degradatione adde bonum text. ꝛ ibi Barto. in l. ij. §. ignominie. ff. de infa. ꝛ Barto. in l. j. de penis. ꝛ Bald. in l. officiales. ſ. de epiſc. ꝛ cle. ꝛ per Barto. in l. qui cum vno. §. exerci. ff. de re mili. per Iac. Butr. Cyn. ꝛ Bal. in authent. preſbyter. ſupra de epiſc. ꝛ cle. ꝛ Are. in practica malefactorū in ver. caput a ſpatulis. Item in ver. ij. no. Non valet conſuetudo quod miles vel decurio poſſit torqueri. Adde quod nec valet ſtatutū dictās quod quilibet poſſit capi non obſtante priuilegio nam tale ſtatutum non extenditur ad tales perſonas vt voluit Aret. poſt Raph. in l. miles in prin. ff. de re iud. Et eſt ratio, quia priuilegium vel ſtatutum non intelligitur tollere priuilegia inſerta, ꝛ clauſula in corpore iuris, niſi aliud exprimatur, vt dicit gl. in authē. qua in prouincia, vbi de cri. agi opor. in ver. priuilegium poſt medium ꝛ ibi doc. ꝛ in corpore vnde ſumitur. ꝛ in §. ſi igitur ambo. in verbo, ex priuilegio, ꝛ no. gl. in l. ij. §. le. ꝛ in l. heres abſens de iudi. ꝛ Bart. in extraua. ad reprimendum. in ver. non ob. Idem adde in eodem verſi. quod talis conſuetudo excuſat a pena, vt eſt glo. in c. denique. iiij. diſ. ꝛ idem gl. ꝛ doc. in c. cum venerabilis de conſue. ꝛ probatur in l. j. in fi. de abige. ꝛ in l. etiam de lib. cauſa. ꝛ per doc. in l. pe. ff. de adult. ꝛ Bar. in conſi. incip. coniungamus, ꝛ Rom. in l. j. §. ſi quis ſimpliciter de ver. obl. gloſ. ſing. in c. quoniam contra de reg. iu. in vj. ꝛ do. Abb. in c. de quarta ſuper gl. fin. de preſcr. ꝛ Imo. in cle. j. de reb. eccle. non alie. Aduerte tamen quod id quod dicitur malā conſuetudinem non eſſe ſeruandam, hoc verum quando annullat, ꝛ prohibet actum fieri, vt hic, ꝛ expreſſe, conſuetudine in contrarium, ſecus vero ſi ſolum actum prohiberet, ꝛ non conſuetudinem in contrarium, quia conſuetudo in contrarium valeret, per d. l. de quibus. de legi. Adde tamen do. Abb. in c. cum venerabilis, dicit quod talis cōſuetudo licet excuſet a pena temporali, non tamen excuſat quantum ad Deum. Idem dicit, ſi talis conſuetudo eſt contra ius naturale, ꝛ contra bonos mores naturales. xxij. q. ij. c. homines falſum. Et ad predicta vide Roma. in ſingularibus in litera. c. in no. quin. ꝛ eſt bona gloſ. in c. ij. ꝛ ibi doc. de tempo. ordi. Et mala conſuetudo etiam longeua, ꝛ longo tempore obſeruata non valet, ꝛ ſeruari non debet voluit Ang. per illum tex. vt nulli iudi. §. j.

LEX XXXIIII.

SI quis. Conſiliarius non debet conſtitui procurator, ꝛ conſtituens ꝛ conſtitutus puniētur.
1 hoc dicit. † Et forte non faciunt male peruſini, qui nolunt quod aliquis notarius vel aduocatus habeat officium prioratus, vel
2 camere, per rationem huius legis. † Not. quod officium procuratoris eſt viliſſimum ꝛ ideo nullo modo aduocati volunt eſſe procuratores. Et aduerte, quia hec lex videtur loqui in procuratore ad negotia, quia vero ad iudicia facit procuratorem aliquem officialem. dic vt ſupra ne liceat potentiori, ꝛ de his qui potentio. not. per totum.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Ad hoc facit bonus text. in l. milites vbi rure ſe. ſ. locati. quod intellige niſi eſſet procurator principis, quia diceretur tunc habere nobile officium text. eſt in l. nemo prefectus infra de digni. lib. xij. ſecundum Ludou. vt ibi dixi.
1 ☞ Habens ius eligendi illud non perdit, ſi ſtetit per centum annos quod non eligit.

LEX XXXV.

IN filijs. Primo dicit vetera iura ſeruari in filijs decurionum. ¶ Secundo officium aduocationis non liberat quem a curia. ¶ Tertio quod vbi non exigitur obſequiū quod non expedit, propterea ius non perditur. Quarto quod filij magiſtrorum non habent immunitatem a curia. Secunda ibi, eos. Tertia ibi, que ꝛ ſi. Quarta ibi, ipſos quinetiam. Prima pars eſt clara. Secundam partem intellige, preterquam in aduocatis fiſci, ꝛ alijs de quibus dicetur. ĩ.
1 eo. l. fi. Tertiam partem no. multum. † ſi enim habes ius eligendi rem in eccleſia, ꝛ per centum annos non elegiſti, quia non expe-
a diebat, non perdis ius tuum, vt ibi, ꝛ ſi neceſſitas non exegerit. [a]
2 † Item not. ad hoc quod ſi aliqua ciuitas debet facere exercitū, quando facit ipſe princeps, vt eccleſia Romana, ꝛ per centum annos ſteterit iſta ciuitas quod non fecerit, quia neceſſitas non exegerit, quod princeps, vel eccleſia Romana, qui debent recipe-
b re, non perdent ius ſuum vt hac. l. quam not. [b]

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Vide gloſſ. que idem tenet in l. vt priui. §. illud ſuper ver. ſemel in anno. de priui. ꝛ Bart. in l. cum ſcimus, ante medium. ĩ. de agr. ꝛ cenſi. ꝛ Bal. ꝛ Ang. in l. hec autem erat in prin. de ſerui. ruſt. pred. ꝛ ibi Flo. ꝛ vide de vſufr. Bald. in l. arboribus. §. nam ꝛ ſi agrum. ꝛ in l. item. ff. queād. ſer. amit. ꝛ in c. ſi vaſallus, ſi de feu. fue. contro. ꝛ Petr. de Anch. in cap. fin. de conſue. in vj. ꝛ Barto. quem ſequitur Rom. in ru. de arb. in xxj. q. in verſicu. ꝛ ſi ciuitas. ꝛ vide Ange. in l. centeſimis in prin. ff. de ver. obl. ꝛ Bal. in l. data. ſ. qui accu. non poſ. ꝛ Ange. in l. male agit. ſ. de pſcr. xxx.

ann. vide Bartol. qui videtur ſentire contrarium eius quod hic
dicit in l. vſum aque. §. de aquedu. lib. xj. ⁊ hic adde quod per An-
gel. in conſil. cxciij. vbi dixit vnum de repreſalijs, quod ſi repreſa-
lie fuerunt indicte a Januenſibus contra Florentinos, ⁊ elapſi
fuerunt centum anni, in quibus non fuerunt executi, quod pro-
pter hoc non eſt preſcriptum ipſis. Uide etiam in materia Bal.
in l. ſicut. de preſcri. xxx. ann. ⁊ quod per Domi. Abb. ⁊ Jmol. in
cap. ad audientiam. de preſcr.
b ALEX. ¶ Adde ad hoc text. in l. hec autem iura, cum l. ſeq.
ff. de ſer. vrb. pred. ⁊ que no. Bar. ⁊ Ange. in l. ij. ad fi. de preſcrip.
xxx. ann. ⁊ Bart. in l. cum ſcimus. ff. de agri. ⁊ cenſi. Faciunt not.
per Bald. in l. qui luminibus. ff. de ſer. vrb. pred. ⁊ ad Bald. in l.
imperium. de iuriſ. om. iud.

LEX XXXVI.

Xemplo. Tria dicta clara habet hec lex. Ex
1 ſecunda parte not. †quod reſcriptū
principis ſpecialiter conceſſum quod quis ſequatur
conditionem matris, non valet, ſecus ſi generaliter,
2 hoc dicit. vt ſupra. eod. l. cos. ⁊ ff. ad muni. l. j. † Ex vltima parte no.
quod non valet conſuetudo nec per conſequens ſtatutum, quod
quis cenſeatur nobilis vel ignobilis ex progenie materna. Re-
probatur enim conſuetudo, que contrarium induceret, quod no.
⁊ perpetuo tene menti.

LEX XXXVII.

Uotieſcunque. Per reſcriptum non
poteſt quis a curia li-
1 berari, hoc dicit. † Not. quod origo ⁊ ſententia equi-
parantur, vt hic, ⁊ ſicut in iſto caſu ſententia faceret
ius, vt ff. de ſtatu homi. l. ingenuum.

ADDITIO.

a ANG. ¶ Jn text. ibi latum. † Not. quod ſententia lata in con-
2 tradictorio iudicio de ciuitate alicuius, vel etiam de popularita-
te eius, facit ius quo ad omnes. Et ita ſemel conſultum fuit de
facto, licet notetur per hanc legem, per doct. aliter dicam infra
eod. l. ſi ille.

LEX XXXVIII.

a Equis. [a] Pena non debet concedi, que habeat ho-
norem annexam, niſi ei, qui a curia fugit.
hoc dicit. Uide infra de mu. ⁊ ho. l. j. ⁊ qui eta. vel profe. l. j.

ADDITIO.

a ANG. ¶ † Not. ex iſto text. quod ſi honor datur inuito, licet
1 honor in ſe ſit honor, tamen reſpectu perſone cui datur, dicitur
2 eſſe pena. † Jtem not. quod hoc verbum cenſura, quo vtūtur pre-
lati, ponitur pro interdicto. ALEX. ¶ Per iſtum text. limito
illam gloſſ. ſingularem poſitam in authent. conſtitutio que de di-
gni. §. generaliter, que voluit quod licet quis liberetur a prima
poteſtate per dignitatem, quia epiſcopus, ſi perdat dignitatem,
remanet nihilominus liberatus a poteſtate patris, illud eſt ve-
rum, niſi ſit depoſitus a dignitate ſui culpa, vel per delictum, quia
tunc non debet gaudere priuilegio dignitatis. Pro quo facit,
quia reatus omnem honorem excludit. l. j. vbi ſena. vel clar. et pri-
uilegium videtur amittere, qui conceſſa ſibi abutitur poteſtate.
xj. queſtio. j. cap. priuilegium, vide Roman. in litera, p. notabili vl-
timo.

LEX XL.

Uilibet. Decuriones ⁊ alij officiales in officio
eorum delinquētes, plūbatorum icti-
bus feriantur. hoc dicit. Aliquando imponitur alia pe-
na, vt ſupra, de exact. trib. l. ij.

LEX XLI.

1 DEcurio. Duo dicta habet clara. Nota ex ſecunda
parte † quod immunitas non tribuit ex-
cuſationem ab actu, qui breuiter expeditur.

LEX XLII.

Jlitaribus. Militantes ⁊ alij magiſtratus
nihil habēt commune cum cu-
rialibus, ⁊ ſi eos offendunt, punientur. hoc dicit.

LEX XLIII.

Mnes. Jlli, qui ſunt curiales ex origine, nullo
modo poſſunt habere immunitatem etiā
1 a reſcripto. hoc dicit. † Not. argumen. quod ſi committit
quis maleficium, ⁊ poſtea efficiatur clericus, quod non euadit pe-
nam iudicis ſecularis, ⁊ ei debet reſtitui puniendus. Nam muta-
ta cōditione perſone, non per hoc mutatur qualitas pene, nec ius
dicentis facit deterius. Facit l. fin. ff. de re mil. de quo per Dyn. in
l. idem Ulpianus. §. j. de excu. tut. per Cyn. in authent. cauſa que
ſit cum monacho. C. de epiſc. ⁊ cleri. vide quod dixi ff. de pen. l. j.

LEX XLIIII.

1 ☞ Mulier non poteſt habere dignitatem cum adminiſtratione.

a Ullus. [a] Not. bonam rationem quare in hono-
ribus ⁊ dignitatibus quis ſequitur pa-
trem, ⁊ non matrem, quia non poteſt habere a matre qđ
1 mater ſua non habet. † Sed contra quia mulier mater poteſt eſ-
ſe in dignitate, vt de dig. l. j. ⁊ l. femine. ff. de ſena. Sol. Dico quod
mater poteſt habere dignitatem ſine adminiſtratione, ſed hic re-
quiritur quod habeatur dignitas cum adminiſtratione, que in
muliere non cadit, vt hic, ⁊ l. femine. ff. de regu. iur.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Dignitas cauſatur a patre, non a matre, ⁊ ideo ali-
bi dicebat Bald. in l. fin. §. de ſer. fug. quod filius non eſt nobilis
quamuis mater ſit nobilis, quia cum nobilitas ſit quedam di-
gnitas a parētibus deriuata, que denominatur a potentiori cau-
ſa, ⁊ certum eſt quod potentior eſt forma quam materia cum for-
ma ſit agens, ⁊ materia patiens, ⁊ omne agens ſit nobilius pa-
tiente, ſecundum eum, igitur, ⁊c. De quo vide per doct. in c. ij. de
conuer. infi. ⁊ alibi tamen dicitur quod Jeſus Chriſtus denomi-
natus eſt a matre, quia dictus eſt de ſtirpe Dauid, vt in cap. no-
uit. de iudic. ad hoc tex. in cap. Romana. de teſt. Sed potes dice-
re quod non poteſt negari quin natus ex nobili muliere non di-
catur nobilis, ⁊ participet aliquid de nobilitate, cum omne com-
poſitum participet de materia ⁊ forma. xxxv. queſt. iiij. c. fi. ⁊ Spe-
cul. in tit. de feu. §. quoniam. ver. v. Et ita dicit Bald. in l. fi. de ſer.
fug. Uide gloſſ. not. in c. dicat aliquis. xxij. qō. iiij. que ponit tres
caſus, in quibus filius ſequitur patrem, ⁊ vnum in quo ſequitur
matrem. vt ibi, ⁊ adde bonum text. ⁊ ibi Bald. in l. liberos. ff. de
ſenat. Ultra illos caſus adde alium, in quo filius denominatur a
matre quem ibi ponit gloſſ. in cap. ij. de conuer. infid. ⁊ alium ca-
ſum ponit Bald. in l. qui contra, ſupra de inceſt. nup. Cui adde gl.
in c. fin. de clandeſt. deſpon.

LEX XLV.

1 Ominationum. † Sufficit duas
partes conſiliario-
rum adeſſe. hoc dicit. quod not. Requiritur tamen
quod omnes vocentur ſono tube, vel campane, vt di-
xi, ſupra eodem l. ſecunda. Pro hoc facit hic text. qui dicit quod
2 adeſſe non poſſunt. † Nota quod ſufficit quod maior pars
preſentium conſentiat. De quo dixi in lege nulli. ff. quod cu-
iuſque vniuerſi. et nota etiam in lege aliud. §. refertur. ff.
de reg. iur. l. ꝙ maior. ff. ad muni. ⁊ no. per Dyn. in c. qđ omnes tā-
3 git de reg. iur. lib. vj. ¶ † Quero an vxor electi connumeretur inter
eligentes. Et videtur qđ ſic, ⁊ in l. vlt. ff. de offi. preto. ⁊ §. de teſt. l.
nimis, ſed videtur cōtra per l. j. ⁊ per totum. ff. ꝙ cuiuſq; vniuer.
no. ⁊ ibi plene.

ADDITIO.

4 ANG. ¶ Jn text. Jbi debiliter. not. † ꝙ ille actus & debiliter fa-
5 ctus, qui non fit vt fieri debet. † Jtem no. ad ſtatutum dictans ꝙ
ſi aliquis debilitauerit alicui membrū, puniatur tali pena, ꝙ tunc
dicatur membrum debilitatum qñ officium membri ꝑ primeuum
non eſt, ſed ceſſauit. Pro hoc vide tex. in l. non ſolum. ff. de rei vē.
ibi, debilitatum hominem. facit, ꝙ no. de va. mu. l. ij. §. corporis de-
bilitas. Ex quibus legibus etiam, qđ membrum dicatur debilita-
tum non ſolum vbi membrum remanet inualidum, vel aridum ex
toto ſed etiā ſi virtus membri eſt debilitata. ALEX. ¶ Et hoc
ibi expreſſe voluit gl. fi. in fi. ⁊ no. gl. in auth. hoc ius, in verbo, ma-
iore. §. de ſacroſ. ecc. ⁊ do. Ant. in c. j. authen. de ſyndico. ⁊ Bart.
in l. iij. de decretis ab ord. fac. ⁊ Spe. in ti. de ſyndico. §. j. circa pri.
in ver. item ꝙ nō eſt a duabus de quo facit Lapus allegatione
cxxxj. ⁊ vide gl. in cap. bone. el ij. in ver. temere, ⁊ ibi dñm Anto. de
poſtulatio. prela. ꝙ intellige verum qđ ſufficit maior pars preſen-
tium, niſi preſentes vellent ſtatuere aliquid in preiudiciū abſen-
tium, qr tunc requiritur preſentia omnium abſentium, ⁊ eorum
conſenſus, vt in c. cum omnis. in gl. de conſti. Jta concludit Jo.
and. ⁊ Ant. de but. ⁊ d. Abb. poſt antiquos in c. j. de his que fiūt
a maiori parte ca. licet ibi Jmo. multis verbis vtatur ſaltem tacī-
ta ex mente eorū que no. Jnn. in c. veſtra. de locato. Ad predicta
vide dicta domini Jnn. in c. j. §. ſi vero. de clerico egro. in vj. ⁊ do.
Ant. in c. licet euitanda. de elec. ⁊ in c. cum inter vniuerſos eo. ꝑ
ſcribētes in d. c. j. de his que fiunt a maiori parte. ⁊ do. Ant. in c.
humilis. de maio. ⁊ obe. ⁊ do. Abb. in c. ij. circa fi. de ope. no. nunc.

LEX XLVI.

2 ☞ Bona dotalia an computentur inter facultates viri.

D ſubeunda. Diuites, ⁊ non paupes ſunt
eligendi, ad officia ciuitatis,
ne pauperes forte non poſſent adimplere officium. h. d.

ADDIT.

ADDITIO.

1 ANG. ¶ No. quod nominari ⁊ eligi debet ille qui potuit, ⁊ me-
2 ruit. Tene menti, quia valet ad multa. † Quero an inter faculta
tes viri computentur bona dotalia vxoris. Dic vt no. in l. Lucius.
§. idem reſpondit. ad munici. ſed gl. eſt hic de hoc.

LEX XLVII.

Curiales.

Ad euidentiam huius legis premitte quod no. in l. Alexandrinus. j. e. ⁊ h. d. Officiales, licet efficiantur comites, debẽt obedire ſuo iudici. hoc dicit. Alio modo poteſt intelligi comitatiua dignitas, vt in gl. j. verior.

LEX XLVIII.

1 ## In ſucceſſione.
Hec lex eſt clara not. † q̃d filius conſiliarij ſuccedere poteſt in loco patris mortui in officio, arguendo de decu-
2 rionibus ad conſiliarios, vt no. ſ. in rub. † No. filium teneri ratio
ne male geſtionis patris facte in officio.

LEX XLIX.

1 ## Omnes.
† Innuit hec lex quod Judeus poſſit eſſe decurio. ſed contra, quia decurionatus eſt dignitas. ſ. eo. l. ne quis, ſed Judeus repellitur a dignita-
te vt ſ. de iud. l. fi. ergo ⁊c. Dico quod inquantum decurionatus
habet de onere, bene competit Judeis, ſed inquantum habet ho-
norem, dico quod non cadit in Judeos, ſicut dixi in infami. l. infa
2 mia. ſ. eo. ⁊ l. j. j. de infa. ⁊ l. relegatorum. circa fi. ff. de inter. ⁊ rele.
a † Et ideo dixi anno preterito duobus Judeis qui erant ſufficien
3 tes ſcholares in medicina quod nullatenus recipiebant doctora
b tum,[a] quia † doctoratus eſt dignitas.[b]

ADDITIONES.

a ¶ Doctoratum. Ad quod adde Fel. in c. j. de iud. ⁊ quod ibi dixi in apoſ. Adde vltra alle. per do. coapoſtillatorem meũ in loco ad quem remittit iſtum in proe. C. num. ij. ⁊ quod ibi remiſſiue tetigi in apoſt. ad ipſum in ver. doctorari.

b ALEX. ¶ Adde c. cum ſit. de iud. ⁊ c. nulla. liiij. diſtin. quod procedit etiam in Judeo effecto Chriſtiano, qui ſaltẽ in ſpiritualibus non põt habere dignitatem tex. xviij. q. iiij. conſti. ſecundum Ro. in litera, i, no. xxxiij. vbi omnino vide in eadem in fin. Idem tenet Bar. in l. generaliter. in fi. ff. eo. tit. ⁊ Pet. de Anch. in c. j. de magi. in cle. ⁊ cum non poſſit de iure doctorari in j. conſtit. Codicis. ⁊ ibi ſcripſi in ver. quero circa hoc, an doctoratus.

LEX L.

Omnes omnino.

Conſiliarij non poſſunt extra ſuam prouinciam officium acceptare. hoc dicit. De quo videbitis in l. duumuirum. j. eodem.

LEX LI.

Quamuis.

Bona eius, qui quacunque frande curiam euitat, ſi per annum contumax fuerit applicabũtur curie. h. d. Hec lex declarat in l. ſi magiſtratum. §. fi. ſ. eo. vbi dicitur quod bona auferuntur cõtumaci. hic declarat qualiter ſit cõtumax ĩmmodo, vt in prin. legis, ⁊ in tempore, vt in fine legis. Hoc p̃miſſo caſus in terminis eſt clarus. In tex. ibi, in ſuſpẽſo, id eſt remoto. In tex. ibi repererunt, id eſt ad actũ fugiendi munera reliquerunt per eum modum qui ſequitur in litera. In tex. ibi peregrinos expectarẽt cõmeatus, quaſi dicat, ita de facto faciebat eũdo extra fines ſue prouincie. ſicuti ſi eis vere fuiſſet interdictus ingreſſus proprie ciuitatis, vel prouincie, ⁊ hoc innuit ibi duz dixit, vel qualibet fraude. Opp. ꝙ bona nõ dẽtur curie, ſed his qui loco contumacis ſubſtituuntur, vt l. ſi ad magiſtratũ. ſ. eo. Sol. Hec determinat illã. Nã ſi contumax eſt per annuz, applicabit̃ curie ſine ſpe reſtitutiõis. Facit hec lex contra nobiles, qui nõ poſſunt ingredi palatiũ niſi ex cauſa maleficij, ⁊ ipſi faciũt ꝙ accuſentur de aliquo crimine, vt poſſint ingredi, palatium, ⁊ facit ad hoc l. j. in fi. ff. que in fraud. cred. Item facit contra tutorem, qui, vt euitet adminiſtrationem, facit ſe accuſari de ſuſpecto, ⁊ facit interdici adminiſtrationi, ⁊ ſic talis fraus ei
1 non proficit. Facit ſ. ſi tutor vel cura. fal. alle. l. j. Item no. † quod
tempus vnius anni dicitur breue tempus.

LEX LII.

Quis tam.

Ubi alij ſunt idonei, ⁊ ſufficiẽtes, nõ coguntur alij continuare officium, h. d.

LEX LIII.

a
1 ## Duumuirum.
[a] † No. quod priores ſeu antiani ciuitatis non poſſunt aliq̃d officium acceptare extra ciuitatem. Idem in quolibet conſiliario, vt l. omnes. ſ. eod. nec debent decedere vel ire ſine licentia ſuperioris, vt l. ſi quis decurio. ſ. eo. tene menti.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Lud. in litera, l. no. xl. c. dicit ꝙ iudex exercẽs iuriſdictionem extra territorium punitur pena arbitraria. Alibi dicit tex. in c. ex parte. de ver. ſigni. quod ſit iniuria iudici territorij.

LEX LIIII.

1 ☞ Captura perſone, quando priuato licita ſit vel non.

Generali.

Ubi non habetur copia iudicis, poteſt p̃pria authoritate capi curialis; ⁊ ad curiaz ducitur, ⁊ eius queſtio debet intra
1 tres mẽſes terminari, al's iudices puniant̃. h. d. † No.
q̃d vbi non habetur copia iudicis, põt quis obligatũ capere pro
pria authoritate, facit. l. nullus. ⁊ ibi not. ſ. de Judeis. ⁊ l. ait pre-
tor. §. ſi debitorẽ. ff. de his que in frau. cred. ⁊ facit. l. ſi alius. §. bel-
a liſſime. ff. q̃d vi aut clam.[a] ¶ † Quod facit ad multa maxime ad re
2 preſalias concedẽdas, vt poſſint concedi contra ciuitatẽ, que de-
negat facere iuſtitiaz, ſi non põt haberi recurſus ad ſuperiorem.
3 ¶ † Deinde no. ꝙ lz quis poſſet aliquem capere, non tñ debet eũ
b retinere, ſed iudici preſentare.[b] Simile no. in l. j. ſ. vbi quis decur.
vel cohor. Inſti. de ac. §. j. ⁊ in feud. de pact. iu. fir. §. j. ⁊ dixi in d. l.
4 ait pretor. §. ſi debitorem. Facit † ꝙ ſi aliquis ſit captus pro repre
ſalijs, ꝙ ille qui capit eum, nõ põt in domo propria retinere, vt di-
5 xi in trac. quem feci de repreſ. ¶ † Item no. ꝙ quando eſt cã publi
ca. ſicut quilibet admittitur ad agendũ, ita quilibet admittitur
ad capiendum. Ita dicit text. quod quicunq; poteſt mittere ma-
6 num in epiſcopum. ¶ † Et ſic facit quod homicidas ⁊ malefacto
c res, ⁊ ſimiles fugientes quilibet poteſt capere.[c]
7 ¶ † Item no. hic caſũz ad q. Statutũ dicit ꝙ arbitratores debẽt
terminare cauſas intra tres menſes, ipſi abſoluunt partes ab in
ſtantia iudicij, an videantur terminare cauſam. Tex. hic facit q̃d
non, ſed debẽt condẽnare, vel abſoluere, vt hic expreſſe dicit. Naz
per abſolutionem ab obſeruatione iudicij cã non terminatur, lz
8 inſtantia perimatur. ¶ † Item not. hic caſum vbi inſtantia fini-
tur tribus menſibus, ſed regulariter triennio, vt l. properan-
9 dũ. ſ. de iud. in prin. ¶ † Poſtremo no. caſum in quo lz ſine iudice
propria authoritate in aliũ ſibi ius dicere. Sc̃ds caſus ⁊ tertius
eſt ſ. quando lic. ſine iud. ſe vin. l. j. ⁊ ij. Quartus eſt de re reg. iur. l.
creditor. Quintus eſt de neg. geſt. l. debitor. Sextus eſt ff. de adm.
tu. l. quoties. §. ſicut, Septimus mirabilis eſt q̃r inducitur in odiũ
illius a quo inducitur, ⁊ in fauorẽ illius, contra quem inducitur.
ff. de pet. her. quod ſi poſſeſſor. Octauus eſt ff. de his que in frau.
credit. ait pretor. §. ſi debitorem. Nonus eſt de peric. ⁊ commo. rei
ven. l. j. §. licet. Decimus quando maritus ei, quem habebat ſuſ-
pectum de vxore ſua, denũciauit, ne de cetero deberet habere col
loquium cum ea poteſt eum impune occidere, ⁊ in eum ſua autho
ritate ius dicere, vt in auth. vt li. ma. ⁊ auie. §. fi. Et ſic no. iſtos ca-
ſus contra regulam l. nullus. ſ. de Judeis.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Facit tex. gl. ⁊ Bar. in l. ſi alius. §. belliſſime. ſ. quod vi aut clam, ⁊ vide omnino que habes in l. miles. §. qui iudicati. ff. de re. iu. per d. Ant. de Prat. Alex, Iſtud intelligo verum, quãdo debitor ſuſpectus eſt de fuga, vt voluit Ro. ⁊ domi. meus in l. ij. de iuriſ. omn. iud. ⁊ Bar. in d. §. ſi debitorem. ⁊ Auge. in l. nemo carcerem. de exac. trib. Ja. ⁊ Bal. ⁊ Salic. in l. conſentaneum. quomodo ⁊ quando iu. vide aliquid per Are. in §. ſi. de act. in ver. predicta ſunt vera.

b ¶ Preſentare. Adde Bald. in add. ad Spec. in ti. de renun. ver. pe. ⁊ que per Fel. habentur in c. ij. de homi. ⁊ quod ibi dixi in apoſti. vbi nonnulla ad hanc materiam.

c ALEX. ¶ Uide Bar. in l. ſacrilegi. §. cum eo. ad l. Jul. pecu. ⁊ in l. capite quinto. ff. de adul. ⁊ in l. qui vas. §. qui furem. ff. de fur.

LEX LV.

Si quis.

Si decurio dedit ſe militie, retrahetur, nec iuuabitur preſcriptione. h. d.

ADDITIO.

a ANG. ¶ In gl. ibi etiã xl. annis, niſi ſit preſcriptio annorũ xxx. j.
de cohor. in prin. ⁊ in l. ſi cohortalis, ⁊ l. oẽs. ſ. de preſc. xxx. anno.
1 ⁊ hoc no. † ad ſtatuta dicẽtia, ꝙ inſtrumẽtis cõſeruationũ, ⁊ deci-
marũ, nulla currat preſcriptio, intelligitur niſi p̃ſcriptio quadra-
ginta ann. vt hac gl. ⁊ in l. ea. alle. pro hoc tex. in l. cũ ſatis in prin. j. de agr. ⁊ cẽſi. ⁊ ibi dixi. ALEX. ¶ Per iſtum tex. dicit hic ang. quod ſtante ſtatuto, quod inſtrumento conſeruationis nulla currat preſcriptio, curret tñ preſcriptio xl. annorum Facit l. vniuerſitas. ſ. ne rei domi. vel tem. ⁊ idem voluit ang. in l. j. de concuſ. ⁊ in d. l. vniuerſas. alleg. glo. in auth. quas actiones. ſ. de ſacroſan. eccle. quod facit contra no. per Bar. in l. cum ſatis. de agr. ⁊ cenſi. ⁊ que ibi dixi in l. ius emphy. j. de fun. patri. in fi.

LEX LVI.

ALexandrinis. Iſta lex eſt localis. Primo
dicit quod decuriones Ale
xandrini, etiamſi ſint aduocati non poſſunt aduocare ex
tra propriã authoritatem, cum ibi debeant ſubire munera. ¶ Se
cundo dicit, quod quando aliquis ſubit omnia munera ciuitatis,
ita quod ſit antiquior decurio, ⁊ ſic fuit decurio per bienniumq́; in
cipit habere dignitatem continuã, ⁊ ſic efficitur Comes, remanet
1 tamẽ decurio. h.d. ¶ † No. quod licet doctor, qui legerit per vigin
a ti annos efficiat Comes. [a] vt l. j. j. de profeſſo. qui in vrbe Conſtan
tino. Si tñ ante erat popularis, ⁊ ſic per famam ſtatuti ciuitatis
ſue poterat admitti ad honores, ⁊ officia, vt popularis etiã modo
admitti poterit, arg. huius legis. ¶ † Vltimo no. ꝙ aſſumptio ſpe
2 cialis nominis nõ facit generale nomen amittere, facit ff. de pact.
l. iuris gentium. §. ꝙ ferre. tene mẽti perpetuo, qꝛ valet ad multa.

ADDITIO.

ALEX. Comes. ¶ Adde Are. in l. ſi fundum. §. fi. de leg. j. Adde
Bar. in j. conſti. Cod.

LEX LVII.

1 **QUinque.** Hec lex ⁊ ſequens ſunt locales. † Facit
ad queſtionem, Priores habent arbi-
trium ſuper bono ſtatu ciuitatis, modo elegeruntq́; quoſ-
dam ſuos officiales qui haberent videre monſtras equorũq́; ⁊ mi
litum Poteſta. ⁊ Capitanei, ⁊ fecerunt ſtatutum quod cõtra eoſ-
dem non poſſet Poteſtas ⁊ Capitaneus procedere, per inquiſi-
tionem. quero an tale ſtatutum valeat. Facit hec lex quod ſic, cũ
hoc pertineat ad bonum ſtatum ciuitatis, quod no.

LEX LIX.

a **SI quos.** [a] Legitur duobus modis. Secundum
1 primum h.d. † Superior tenetur confir
mare electionem factã ab inferioribus. Hoc intellige, niſi
ille electus eſſet indignus, de quo ſuperior ad quem ſpectat con-
firmatio, poteſt inquirere, vt extra de ele. c. iij. Ad quod facit ſ. de
2 defen. ciui. l. defenſores, ⁊ in auth. de defen. ciui. §. interim. † Secũ
dum. ij. lec. h.d. Partes poſſunt petere a iudice vt confirmetur cõ
tractus ab eis factus, licet eorum conſenſus ſufficiat, ⁊ ad hoc fa
ciendum iudex tenetur. h.d. Et not. hunc caſum, qui non reperi-
tur alibi, nec vnquam vidi niſi modo. Ex qua lec. no. quod partes
poſſunt petere a iudice confirmari contractum de quo plene per
Inno. extra de confir. vtil. vel inu. c. de confirmationibus, ⁊ ibi vr
tenere, quod in contractibus iuris gentium hoc non ſit neceſſe.
In aliis autem contractibus ciuilibus ſic. Mihi autem videtur
ꝙ in omnibus caſibus in quibus dubitat an quis poſſit contra-
ctum petere infringi, ꝙ poteſt pars petere confirmari, ſicut dici-
mus in ſententia quam quis põt petere confirmari, vt d. c. de con
firmationibus de confir. vti. vel inu. Dixi plene in l. ſi expreſſiz. ff.
de app. Pro hoc eſt caſus hic, ⁊ in l. Iulianus. §. ſi qs colludente.
ff. de act. emp. Pro hoc optime facit c. fi. extra de trãſ. vbi petit trã
ſactio ⁊ ſimiles contractus cõfirmari: hoc autẽ ſuggerit equitas.
Quid enim ſi timeo ne altera pars, propter aliquã cauſam petat
contractum reſcindi, vt propter deceptionẽ ⁊ ſimilia, quare nõ li
cet mihi petere cõfirmari. Certe non video quare non liceat. Hec
autem requirerẽt altiorem indaginem. tene menti que dicta ſunt.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Et ſic videtur velle Bar. quod vbi interuenit decre-
tum in trãſactione, tranſactio illa non poſſit reſcindi. Sed an hoc
caſu locum habeat l. ij. ſ. de reſcin. vend. Bar. ibi in ver. quero v-
trum hec lex etiam tenet quantum ad rei valorem non habet lo-
cum illa lex, ſed quantum eſt eſtimationem illius dubij euentus li
tis. Et hoc idem firmat Bal. in l. ordo, de exce. rei iud. ſed contra
Bar. domi. Flo. in d. l. ij. alle. tex. l. quod ſi deferente. ff. de dolo, ⁊ l.
ſi quis ſuperſtite. eo. ti. ⁊ hoc etiam contra Bar. tenet Inn. in c. cũ
cauſam. de emp. ⁊ ven. quod immo. d. l. ij. habeat locum in tranſa-
actione quantum ad rei valorem, immo nullo modo habet locum
ſecundum Bald. in d. l. ordo. qui indiſtincte, contra Barto. tenet
Domi. Flo. per dicta iura. adde Bart. in l. ſi quis cum aliter, de
ver. obli. vide do. Alex. de Imo. in ſuo conſi. lxiiij. vbi concludit. d.
l. ſecundam non habere locum in contractu tranſactionis, ⁊ ibi
multos ⁊ infinitos doc. alle. in ea. in ver. quid enim. De hoc tamen
Bal. in c. j. de controuer. inueſtit. ⁊ in l. nã ita diuus. de adop. gl. ⁊
Ang. in l. de pupillo. §. qui operas de oper. no. nun.

LEX LX.

NUllus. Nõ poteſt quis ſeruire per ſubſtitutũ ni-
1 ſi ad hoc, vt habeat priuilegiũ, vel ſit illu
a ſtris. h.d. † No. quod nõ põt quis ſeruire per ſubſtitutũ [a]
de quo no. per gl. in l. quiſquis. la j. ſ. de epiſ. ⁊ cle. ff. de ver. obl. l. cõ
b tinuus. §. ſi ab eo. facit l. inter artifices. ff. de ſo. ⁊ quod ibi dixi. [b]

ADDITIONES.

a ¶ Subſtitutum Sed quid de doctore, an poſſit per ſubſtitutum
legere inuitis illis, quibus operas ſuas locauit, vide Fel. in c. j. de
ſum. trin. Item quid vbi ſit electa induſtria perſone, an quis poſ
ſit per alium expedire, vide per eum in c. vno delegatorum, de offi.
deleg. Tu vide de hoc plene per Ant. Cor. ſing. ſuis in ver. ſubſti
tutus, incip. volens ſeruire per ſubſtitutum.
b ANG. ¶ In tex. ibi, periculo. † No. ꝙ vbi quis põt ſeruire per ſu
1 ſtitutum, ſemper debet ſubſtituere periculo ſuarũ facultatũ. Ad
de quod no. j. eo. l. neminem, ⁊ ff. de admi. tu. l. decreto.
ALEX. ¶ Bal. hic dicit ꝑ hũc tex. ꝙ executor alicuius vltime vo
luntatis relictus in teſtamento non poteſt executionẽ alteri com-
mittere, niſi eſſet perſona illuſtris, puta epiſcopus vel cardinalis,
ſcðm eum facit quod ſcripſi in l. pe. de prin. agen. in rebus. Alex.

LEX LXI.

a **NEque.** [a] Ad euidentiã ſcias quod filij nati ante di
gnitatem non excuſantur a curia, ar. l. fi. j. e.
Fallit hic in Dorotheo ⁊ Ireneo. vt hic eſt caſus, ⁊ h.d.
lex, que dicit quod filij qui non ſequuntur patris conditionem ſe
quuntur matris conditionem, non habet locum in filijs, in quibus
hoc ſpeciali priuilegio cõceditur. h.d. Facit hec lex quod ciuitas
1 Peruſina non ſubſit eccleſie nec Imperio. † Et ſi dicas, quicquid
non ſubeſt Imperio, eſt ſub eccleſia, concedo, niſi ciuitas aliqua
non ſubſit ecleſie ex priuilegio conceſſo, ſed ciuitas Peruſina eſt
huiuſmodi, nam Imperator donauit eam eccleſie ſeu permutauit
cum ea ⁊ ex priuilegio eccleſia liberauit eam.

ADDITIO.

a ANG. ¶ † No. in iſto prin. ꝙ in fauorẽ certe perſone põt fieri lex
2 ſpecialis, ſingularis, ita quod nõ habeat locũ in alijs. Cõcordat j.
eo. l. Doctitij, ⁊ etiã in [illegible] videtur quod poſſit fieri ad vtilitatẽ
Reipublice. l. venditor. §. ſi conſtat. ff. cõmunia predio. ⁊ ibi plene
per Cy. in add. ſuis, niſi talis lex eſſet cõtra contractũ celebratũ
per Rempublicam cum priuato: qꝛ tunc cum reſpublica ſit obli
gata priuato, non põt ipſamet ſuam obligationem diſſoluere per
ſuam legẽ, vt l. ꝙ ſemel. ff. de decret. ab ord. fac. ⁊ ibi per doc. Ang.

LEX LXII.

a **SI ille.** [a] Duo dicit, qui eſt obligatus curie ratiõe ori
ginis, eam declinare non poteſt, ⁊ ſi curia non
moleſtauerit patrem, filium moleſtare non poterit h.d. No. quod
ſi pater alicuius habitauerit in aliqua villa, ⁊ ipſe non fuerit vo-
catus ad munera, quod filij eius inquietari non poſſunt. h.d.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Dicit Ang. in l. ij. ſ. de iis qui latrones, ꝙ ex iſto tex. ⁊
d. l. ij. ſunt aſſumpta illa verba. que ponuntur in ſententijs, malefi
ciorum, dum dicitur, ſub examine domini Poteſtatis iudicis ma-
leficiorum, de quibus per eundem Ang. in §. omnes vero malefi-
ciorum. in auth. de litigioſis. vbi dixit, quod per talia verba dici-
tur iudex maleficiorum etiam conſenſiſſe ſententie, intantum qđ
ſi quid mali accideret, ipſe etiam teneretur in ſyndicatu. de quo
per Are. late in ſua practica maleficiorum in verbo, de conſenſu
omnium, ⁊ in ver. ſub examine domini.

LEX LXIII.

DOctitij. Primo concedit priuilegium Doctitio.
ſecundo dicit quod illuſtris dignitas li
berat quem a curia.

LEX LXIIII.

NEminem. Primo ponit certas dignitates que
non liberant a curia. Secundo indul
get priuilegium, vt poſſit quis ſeruire per ſubſtitutum.
Tertio dicit quod non habet locum in his qui habent dignita-
tem ante Imperatorem conditorem preſentis legis. Quarto po-
nit quaſdam dignitates, que omnino liberant a curia. Secunda
1 ibi, ne tamen. Tertia ibi, eos vero. Quarta ibi, hos autem. † No.
in ver. nec tamen. quod eo caſu quo quis poteſt ſeruire per ſubſti-
tutũ, hoc debet facere periculo fortunarum ſuarũ. facit ff. de ad
mi. tuto. l. decreto. No. quod hec lex determinatur per ſequentem.

LEX LXV.

a **DIue.** [a] Primo repetit verba precedentis conſtitu
tionis ad literam. Secundo eam determinat
Secunda ibi, is enim. † No. ex iſto fi. quod licet regulari
ter conſtitutio noua non ſumat effectũ, niſi poſt duos
menſes, vt in auth. vt nove conſtitutiones, tamen ſi lex eſt lata in
priuilegiũ alicuius, ſtatim incipit habere effectum. hoc dicit, in l.
j. ſupra, de ſumma Trinitate ⁊ fide catholica. in l. omnes populi.
ff. de iuſtit. ⁊ iur. in queſt. quam feci a quo tempore ligent ſtatuta.

Additio.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Per iſtū tex. Bar. in l. omnes populi. in q. v. principa
li infert, ꝙ ſi ſtatutum dat premium capienti bannitū, capiēs ha
bebit premiū, etiam ſi ignoret de ſtatuto, q2 vbi ſtatutum confert
commodum, ſtatim operatur effectum ſuum, ⁊ prodeſt etiā igno-
ranti vt hic ꝙ intelligit verū, ſi ille qui capiebat, ſciebat eſſe eū bā
nitum, alias non videtur ſua opera captus, ar. l. ſi is, qui §. quod
ſi ſeru. ff. de acq. rer. dom. ſed contrarium tenuit Bart. quod pre-
miuȝ queratur ſolū ſciēti. l. fi. de cōſt. prin. ⁊ l. qui abſenti. in prin.
ff. de acq. poſ. pro cuius ſolutiōe vide Matthe. in repe. omnes po
puli. in ver. x. dicit hoc Bar. vide Bart. ⁊ q̄ ibi ſcripſi in l. iiȷ. C. de
delatoribus. Itē p iſtū tex. dicebat Abb. vt refert Ro. in l. ſi quis
in prani. §. de his. ff. ad Syll. ꝙ ſtatutū pure imponens penam of
fendenti decurionem vel antianum, habet locum in antiano de
proximo remoto. Facit. l. fi. ff. eo. ti. l. fruſtra. C. de ſen. paſ. ſed Ro. in
d. §. de ȷȷs. determinat contrarium cuius opin. videtur ſequi Are.
in maleficȷȷs, in verbo, Caium ſempronium.

LEX LXVI.

Curialibus. Primo ponit intentionem condi
toris preſentis legis. Secūdo po-
nit ſuum ſtatutum connumerando duodecim dignitates
que liberant a curia. Tertio remouet omnes alios modos, per
quos contingebat liberatio. Secunda ibi, ſi quis. Tertia ibi, ex
1 quo autē. ¶ † Ro. q̄d quandocunque ſunt certi modi ad aliquid
agendum vel tollendum caſus vltra dictos modos repertus non
videtur de illis, vt hic arg. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. l. pa
tre furioſo, dic vt ibi dixi.

Si ſeruus aut libertus ad decurionatum aſpirauit. Rub. XXII

LEX I.

Si libertus. Libertus quando habet ius
annullorum aureoruȝ, nec eſt
reſtitutus natalibus cuȝ pena remoueatur a curia. h.
d. Dicit gl. quod hec l. hodie corrigitur, cum per ſolaȝ
manumiſſionem conſequatur ius annullorum aureorum, per au
then. ſed hodie. C. de iure aureo. annullor. que ſumitur in auth. vt
liberti de cetero. in prin.

LEX II.

Preſes. Si ſeruus ſcienter patitur ſe ad dignitatē
vocari, remouebitur, ⁊ punitur, ſi autem i-
gnoranter, reuocabitur tantum. h. d. Oppo. ȷ. C. qui mil.
no poſſ. l. pe. ⁊ fi. Sol. hec l. determinatur per illā, ſi fuit ſciēs intra
xxx. dies. Opp. ȷ. de tab. l. generali. Sol. predicta loquitur quan-
do non ad dignitatē vocatur ſed quando ad munus, ſeu ad officiū
1 Ita dicit gl. † ⁊ ſic tenet quod officium tabellionatus non eſt di-
a gnitas, [a] tene menti. Idem no. in d. l. pe. ⁊ fi. quod eſt verum, arg. C.
tit. ȷ. l. vniuerſos. niſi eſſet tabellio curie principis, ar. C. tit. ȷ. neque
b Dorotheum, ⁊ C. de man. prin. l. ȷ. [b] ¶ Opponitur quod ex digni-
tate efficiatur lib. l. Barbarius. ff. de offi. preto. Sol. Ibi loquitur
in populo Romano, qui potuiſſet facere ſi ſciuiſſet, hic vero erat
electus ab ordine decurionum qui non poteſt facere eum liberū.
2 ¶ † Ex quo no. quod quando defectus eſt in perſona electa, talis
ſuper quo eligens poterat diſpenſare, preſumitur diſpenſare, ſi
ſcit, vt l. quidam conſulebant. ff. de re iud. no. C. de nup. l. imperia-
lis. vel ſi eſt veriſimile quod diſpenſator ſciret, vt l. Barb. prealle.
c Si autem diſpenſare non poterat, vitiatur electio, vt hic. [c] ¶ † Et
3 per hanc l. poteſt reprobari opi. Inno. que dicit quod iudex non
poteſt ſe excuſare alienando infamiam, niſi opponatur ab aīo, p
l. nec infames. C. ti. ȷ. ⁊ hoc no. in c. ſciſcitatus. extra de reſcr. Unde
vides quod iſte punitur, ſi patiatur ſe eligi indignum. debet eniȝ
manifeſtare conditionem ſuam. Tex. eſt vna cum gl. ff. de re mil. l.
qui cum vno §. iȷ. ⁊ iiȷ. Nec ob. l. nec infames: q2 dico quod infamia
non eſt immunitas. nō enim poteſt dicere debeo eſſe immunis, q2
ſum infamis, ſed debeo dicere, non poſſum eſſe iudex, q2 ſum infa-
mis. ⁊ hoc eſt verum, ſi eius infamia eſt cognita per alium, q2 fuit
condēnatus, alias non debet ſuam turpitudinem manifeſtare, vt
l. ⁊ eleganter. §. ȷ. ff. de pig. act. ⁊ l. qui iuraſſe. §. ſi pater. ff. de iurein.
4 ⁊ ibi dixi. ¶ † Itē no. quod iuſta cauſa credendi eſt fama publica,
quod facit ad multa, ⁊ maxime ſi accuſator non probat maleficiū,
reus vero probat ſe non commiſiſſe maleficium, ⁊ publica fama e-
rat quod ille cōmiſerat maleficiū ꝙ excuſatur a calumnia ⁊ falſita
te, quod eſt verū, niſi tempore accuſationis eſſet publica fama in
contrariū, nam tunc ſequens fama tollit effectū prime, vt l. iȷ. §. ȷ.
ff. quis ord. in bo. poſ. ⁊ facit l. fi. ff. de her. inſti. Et hoc vult dicere
tex. hic dum dicit, habetur ⁊c. intelligitur tunc cū fuit electus. fa
cit C. de teſt. l. ȷ. ⁊ no. gl. hic. in fi. hec omnia tene menti.

ADDITIONES.

a ALEX. LOSEVS. ¶ Non eſt dignitas. Adde bar. in ſuo cōſi.
cip. ſer. Jo. de Caſtro Durati, ⁊ in conſi. clxxiiȷ.
b ALEX. ¶ Uide aliquid per Bar. de tabular. l. fi. ⁊ p Bar. in l.
eandem ad l. Jul. repe. Adde ꝙ dicitur officium, non dignitas, vt
eſt tex. in c. ſicut. ne cleri. vel mona. ⁊ in c. vt officiū, in §. ad cōſcri-
bendas. de here. li. vȷ. Sed fallit in caſu hic p Bart. poſito, ⁊ ideo
dicit Ang. no. in cōſi. xxxiȷ. ꝙ ſtatutum requirens promotum ad
officium debere ſoluere gabellā, cōprehendit etiā tabellionem, ⁊
ideo tenebit ſoluere gabellam. ꝙ non procederet tñ in tabellione
principis, per notata per Bar. hic. Et adde ꝙ officium notaria-
tus eſt ars. l. medicos. ȷ. de profeſ. ⁊ medic. vbi ſcientia legalis eſt
magiſteriū. dixi poſt Bar. in l. iiȷ. ad l. Jul. repe. In ea. l. in ver. ex
quo no. adde bar. ⁊ Ang. in l. quidam conſulebāt de re iu. ſi diſpē
ſans eum promouit. Secus ſi alium actū faceret, ꝙ non videtur
inhabilem diſpenſare, ſm Jmo. ibi, per cle. fi. de ſentē. excō. Adde
Ange. in l. libertus aduerſariȷ. ff. de in ius voc. per illum text. vide
Jmo. in d. l. quidem. adde bal. in l. imperialis. §. ſimiles. C. de nupt.
per illum tex. vbi dixit, ſi papa promouet ſpurium in epiſcopū ex
certa ſcientia, videtur eū legitimare, per text. in d. l. quidam. ⁊ in l.
Barbarius. In ea. l. in verſ. ⁊ per hanc l. adde ꝙ dicendo ſe infa-
mem, non excuſatur. Jmo. in l. quidam conſulebant. C. alle. In ea.
ver. item no. ⁊ ideo ſolent dicere teſtes eſſe famam de teſtificatis p
eos. de quo in d. l. ſi mater. ne de ſtatu defun. ⁊ in c. illud. ⁊ ibi not.
de preſum. ⁊ l. de minore. in fi. de queſt.
c ALEX. ¶ De hoc dic vt per Inn. in c. veniens. de fil. preſbyt. ⁊
per bar. in l. quidā conſulebant. ff. de re iud. Facit ꝙ no. gl. ⁊ doc.
in l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pub. ⁊ vide que no. gl. ⁊ Jo. and. in c.
iȷ. de ſchiſ. ⁊ in c. ȷ. de eta. ⁊ qual. in vȷ. ⁊ ꝙ no. in c. nihil. de elec. ⁊ ꝙ
no. gl. in c. ſtatutum. de reſcr. in vȷ. ⁊ tex. in l. itē Ulpianus. ff. de ex
cu. tut. ⁊ Pe. de anch. in cle. ȷ. de preb. ⁊ gl. in c. ſtatutū. in princ. in
ver. canonici. ⁊ gl. in ver. literarum. de reſcr. lib. vȷ. p Ang. ⁊ Jmo.
in d. l. quidam conſulebant. Alexā. Adde ꝙ ſi ſciuiſſet ipſum ſer-
uum, veriſimile eſt q̄d ei libertatem donaſſet, ex quo vocauit eum
ad dignitatem.

De prædijs decurionum ſine decreto non alienandis. Ru. XXXIII.

2 ☞ Decretum quando petitur interponi, debent cauſe ſigillatim
exprimi, ⁊ ſolenniter probari. ⁊ nu. 3.

LEX I.

Si quis. Decuriones non poſſunt vendere
bona immobilia ſine decreto, alias
non valet venditio, ⁊ emptor perdit pretium. ⁊ reſti
tuit rem cum fructibus. h. d. Ante omnia ſciendūm
1 eſt ꝙ iſtas leges vſus non approbauit. ¶ † In Ita-
lia enim decuriones ⁊ conſiliariȷ vendunt res ſuas
libere, prout eis placet. Dicit tamē gl. no. quod † quando petitur
interponi decretum, debent cauſe ſigillatim exprimi, vt hic, ⁊ l. ma
a gis puto. §. non paſſim. ff. de rebus eorum. [a] ¶ † Item no. quod di
3 cte cauſe debent ſolenniter probari, alias non tenet decretum, vt
l. ȷ. §. hec verba. ff. ne vis fiat ei, ⁊ l. cum vero. §. ſubuentum. de fidei
b commiſ. lib. [b] ¶ † Item no. quod decretū operatur ne quis poſſit
4 conqueri de deceptione vltra dimidiam iuſti pretiȷ, vt hic in tex.
no. ibi, vt nec immoderatus venditor, nec emptor cuius ſit condi-
tiōes inueniat iniuſtus, ⁊ ad hoc eſt neceſſaria ꝯfirmatio iudicis,
vt habuiſtis in l. ſi quis ſpōtaneos. C. tit. iȷ. Itē operat decretū vt
c quis non poſſit de dolo vel metu conqueri, [c] vt hic. Item ſi fiat in
d preſentia conſanguineorum, vel amicorum, [d] l. tranſactionem. C. de
e trāſac. ⁊ l. nō eſt veriſimile. ff. ꝙ me. cauſ. [e] † Item no. quod occulte
5 dicitur fieri, quādo aliquid fit ſine decreto, quando decretū eſt ne
f ceſſariū, vt habuiſtis. C. de his qui ex pu. ratio. l. iȷ. ⁊ ibi dixi. [f] † Itē
6 no. ꝙ vbi contractus eſt nullus emptor non lucratur fructus, vt
habuiſtis C. de fide inſtr. ⁊ iur. haſte fiſc. l. ȷ. in fi. ⁊ quod ibi dixi.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Uide de hoc Bal. in c. ȷ. qui feu. dar. poſ. ⁊ quod no. in
l. quicunque. §. fi. de pub.
b ALEX. ¶ Iſtam l. alle. Bal. in l. fi. in octauo contrario. C. de edic.
diui quod proteſtatio iudicialis ſemper debet continere cauſam,
alias non valet, vide ibi per eum, ⁊ que habentur in l. non ſolum.
§. morte. ff. de oper. no. nuncia.
c ¶ Conqueri. Adde Bal. in l. iubemus. C. ad Trebell. ⁊ Pau. de
Caſt. in conſi. lxx. ⁊ Andr. Barba. in ſuo conſi. inci. primo die, ⁊c.
quod eſt poſt conſi. Alex. liȷ. iiȷ. parte.
d ¶ Idem ſi fiat in preſentia conſanguineorū vel amicorum. Adde
an decretuȝ iudicis, de quo hic ſuppleat cōſenſum conſanguinei,
vel amicorū per ſtatutum requiſitum quando nolunt cōſentire, vi
de Bal. in rub. C. de cōtrah. emp. q. xxiiȷ. Et q̄d ſi p ſtatutū requi-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN